

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 15.9.2014
COM(2014) 578 final

ANNEX 1

BILAGOR

till

förslaget till rådets beslut

**om ingående av avtalet om ekonomiskt partnerskap mellan de västafrikanska staterna,
Ecowas och Uemoa, å ena sidan, och Europeiska unionen och dess medlemsstater, å
andra sidan**

BILAGA

**AVTAL OM EKONOMISKT PARTNERSKAP MELLAN
DE VÄSTAFRIKANSKA STATERNA, VÄSTAFRIKANSKA STATERS
EKONOMISKA GEMENSKAP (ECOWAS) OCH VÄSTAFRIKANSKA
EKONOMISKA OCH MONETÄRA UNIONEN (UEMOA),**

Å ENA SIDAN,

OCH

EUROPEISKA UNIONEN OCH DESS MEDLEMSSTATER, Å ANDRA SIDAN

Innehåll

Förteckning över parterna i avtalet

Ingress

DEL I: EKONOMISKT OCH HANDELSMÄSSIGT PARTNERSKAPET FÖR EN HÅLLBAR UTVECKLING

DEL II: HANDELSPOLITIK OCH HANDELSRELATERADE FRÅGOR

Kapitel 1: Tullar

Kapitel 2: Handelspolitiska skyddsåtgärder

Kapitel 3: Tekniska handelshinder samt sanitära och fytosanitära åtgärder

Kapitel 4: Övriga icke-tariffära handelshinder

Kapitel 5: Underlättande av handel, tullsamarbete och ömsesidigt administrativt bistånd

Kapitel 6: Jordbruk, fiske och livsmedelssäkerhet

DEL III: SAMARBETE FÖR GENOMFÖRANDET AV UTVECKLINGSDIMENSIONEN OCH AVTALET OM EKONOMISKT PARTNERSKAP

DEL IV: FÖREBYGGANDE AV TVISTER OCH TVISTELÖSNING

Kapitel 1: Syfte, tillämpningsområde och parter

Kapitel 2: Förebyggande av tvister: samråd och medling

Kapitel 3: Tvistelösningsförfarande

Kapitel 4: Allmänna bestämmelser

DEL V: ALLMÄNNA UNDANTAG

DEL VI: INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER

DEL VII: SLUTBESTÄMMELSER

BILAGOR

REPUBLIKEN BENIN,
BURKINA FASO,
REPUBLIKEN KAP VERDE,
REPUBLIKEN ELFENBENSKUSTEN,
REPUBLIKEN GAMBIA,
REPUBLIKEN GHANA,
REPUBLIKEN GUINEA,
REPUBLIKEN GUINEA-BISSAU,
REPUBLIKEN LIBERIA,
ISLAMISKA REPUBLIKEN MAURETANIEN,
REPUBLIKEN MALI,
REPUBLIKEN NIGER,
FÖRBUNDSREPUBLIKEN NIGERIA,
REPUBLIKEN SENEGAL,
REPUBLIKEN SIERRA LEONE,
REPUBLIKEN TOGO

och

VÄSTAFRIKANSKA STATERS EKONOMISKA GEMENSKAP (ECOWAS)

och

VÄSTAFRIKANSKA EKONOMISKA OCH MONETÄRA UNIONEN (UEMOA)

å ena sidan

och

KONUNGARIKET BELGIEN,
REPUBLIKEN BULGARIEN,
REPUBLIKEN TJECKIEN,
KONUNGARIKET DANMARK,
FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,
REPUBLIKEN ESTLAND,
IRLAND,
REPUBLIKEN GREKLAND,
KONUNGARIKET SPANIEN,
REPUBLIKEN FRANKRIKE,
REPUBLIKEN KROATIEN,
REPUBLIKEN ITALIEN,

REPUBLIKEN CYPERN,
REPUBLIKEN LETTLAND,
REPUBLIKEN LITAUEN,
STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,
UNGERN,
REPUBLIKEN MALTA,
KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,
REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,
REPUBLIKEN POLEN,
REPUBLIKEN PORTUGAL,
RUMÄNIEN,
REPUBLIKEN SLOVENIEN,
REPUBLIKEN SLOVAKIEN,
REPUBLIKEN FINLAND,
KONUNGARIKET SVERIGE,
FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND

och

EUROPEISKA UNIONEN

å andra sidan,

SOM BEAKTAR Georgetownavtalet om inrättandet av Afrikas, Västindiens och Stillehavsområdets staters grupp (AVS-staterna), fördragen om inrättande av Västafrikanska staters ekonomiska gemenskap (Ecowas) och Västafrikanska ekonomiska och monetära unionen (Uemoa), å ena sidan, och Fördraget om Europeiska unionen (EU) och Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, å andra sidan,

SOM BEAKTAR AVS-EG-partnerskapsavtalet som undertecknades i Cotonou den 23 juni 2000 och ändrades i Luxemburg den 25 juni 2005 och i Ouagadougou den 22 juni 2010 (nedan kallat *Cotonouavtalet*),

SOM BEAKTAR vikten av de befintliga banden mellan Europeiska unionen, dess medlemsstater och den västafrikanska regionen, å ena sidan, och deras gemensamma värderingar, å andra sidan,

SOM KONSTATERAR att Europeiska unionen, dess medlemsstater och den västafrikanska regionen vill stärka sina band och bygga upp hållbara relationer grundade på partnerskap, utveckling och solidaritet,

SOM ÄR ÖVERTYGADE OM behovet att främja de ekonomiska och sociala framstegen hos befolkningarna med hänsyn till de krav som ställs när det gäller hållbar utveckling och miljöskydd,

SOM BEAKTAR den betydelse som parterna tillmäter principerna i Förenta nationernas stadga, framför allt de mänskliga rättigheterna,

SOM BEAKTAR sin uppslutning kring de principer och regler som styr den internationella handeln, särskilt principerna och reglerna i avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (WTO),

SOM BEAKTAR behovet av att öka integrationen mellan de västafrikanska staterna liksom förbindelserna mellan EU och Afrika,

SOM ERINRAR om att Västafrikanska staters ekonomiska gemenskap (nedan kallad *Ecowas*) och Västafrikanska ekonomiska och monetära unionen (nedan kallad *Uemoa*) har som uppdrag att främja det regionala samarbetet och den regionala integrationen i syfte att uppnå en västafrikansk ekonomisk union och på så sätt höja levnadsstandarden för befolkningarna, bibehålla och öka den ekonomiska stabiliteten, stärka förbindelserna mellan medlemsstaterna och bidra till framsteg för och utveckling av den afrikanska kontinenten,

SOM BEKRÄFTAR sitt åtagande att samarbeta för att uppnå målen för AVS-EU-partnerskapet så som de definieras i Cotonouavtalet, det vill säga en minskning och på sikt en utrotning av fattigdom, hållbar utveckling och en smidig integration av AVS-länderna i världsekonomin,

SOM ANSER att millennieutvecklingsmålen inom ramen för den millenniedeklaration som antogs av Förenta nationernas generalförsamling 2000, särskilt målet om utrotning av extrem fattigdom och hunger, och de mål och principer för utveckling som antagits vid Förenta nationernas konferenser ger en klar och tydlig vision av vad som bör eftersträvas och att dessa mål och principer måste ligga till grund för partnerskapet mellan den västafrikanska regionen och Europeiska unionen och dess medlemsstater inom ramen för det här avtalet,

SOM BEAKTAR viljan hos Europeiska unionen och dess medlemsstater att ge ett betydande stöd till Västafrika och dess ansträngningar för reform och anpassning på det ekonomiska planet och för social utveckling, och för deras åtagande att genomföra den gemensamma strategin EU-Afrika,

SOM BEAKTAR de skillnader i ekonomisk och social utveckling som finns mellan den västafrikanska regionen, å ena sidan, och Europeiska unionen och dess medlemsstater, å andra sidan, liksom behovet av att förstärka integrationsprocessen och den ekonomiska utvecklingen i den västafrikanska regionen,

SOM SÄRSKILT BEAKTAR att den västafrikanska regionen omfattar ett stort antal av de minst utvecklade länderna och att regionen därför har stora svårigheter på grund av sin speciella ekonomiska situation och sina behov vad gäller utveckling, handel och finanser,

SOM BETONAR att avtalet om ekonomiskt partnerskap särskilt grundas på en successiv och asymmetrisk liberalisering av handeln med varor och tjänster till förmån för de västafrikanska staterna,

SOM BEKRÄFTAR att avtalet om ekonomiskt partnerskap ska vara ett utvecklingsinstrument som framför allt ska främja hållbar tillväxt, öka produktions- och exportkapaciteten i de västafrikanska staterna, stödja en strukturomvandling av de västafrikanska ekonomierna och deras diversifikation och konkurrenskraft och leda till en utveckling av handel, teknologi och sysselsättning i de västafrikanska staterna och locka dit investerare,

SOM BEKRÄFTAR att stabilitet och varaktig fred är avgörande faktorer för att en effektiv regional integration, som avtalet om ekonomiskt partnerskap ska bidra till, ska lyckas i Västafrika,

SOM UTTRYCKER sin beslutsamhet att tillsammans uppnå ovan nämnda mål samtidigt som man bevarar Cotonouavtalets regelverk och i detta syfte vill ingå ett avtal om ekonomiskt partnerskap som är ömsesidigt fördelaktigt och som kan leda till en sann utveckling.

HAR ENATS OM FÖLJANDE:

DEL I

EKONOMISKT OCH HANDELSMÄSSIGT PARTNERSKAP FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Artikel 1

Mål

1. Målen med detta avtal är att
 - a) upprätta ett ekonomiskt och handelsmässigt partnerskap i syfte att uppnå en snabb, sysselsättningsskapande ekonomisk tillväxt, minska och sedan utrota fattigdom, höja levnadsstandarden, uppnå full sysselsättning, diversifiera ekonomierna, öka de faktiska inkomsterna och produktionen, på ett sätt som är förenligt med behoven i den västafrikanska regionen och med hänsyn till parternas olika ekonomiska utvecklingsnivåer,
 - b) främja regional integration, ekonomiskt samarbete och sund ekonomisk styrning i den västafrikanska regionen,
 - c) öka den interregionala handeln och främja upprättandet av en enad och effektiv regional marknad i Västafrika,
 - d) bidra till att den västafrikanska regionen smidigt och successivt integreras i världsekonomin, i enlighet med denna parts politiska val, utvecklingsprioriteringar och utvecklingsstrategier,
 - e) stärka de ekonomiska förbindelserna och handelsförbindelserna mellan parterna på grundval av solidaritet och ömsesidigt intresse, i enlighet med skyldigheterna enligt WTO och med hänsyn till den stora skillnaden i konkurrenskraft mellan de två regionerna.
2. I syfte att uppnå målen i punkt 1 i den här artikeln förbinder sig parterna att
 - a) främja förbättrad utbudskapacitet och konkurrenskraft inom produktionssektorerna i den västafrikanska regionen,
 - b) stärka kapaciteten i den västafrikanska regionen när det gäller handelspolitik och handelsrelaterade bestämmelser,
 - c) bidra till ett effektivt genomförande av parternas åtaganden i internationella forum vad gäller hållbar utveckling, utvecklingsfinansiering, förstärkning av handelns roll i utvecklingen, ökad volym och effektivitet för bistånd,
 - d) upprätta och tillämpa ett effektivt, förutsägbart och öppet regionalt regelverk i den västafrikanska regionen i syfte att främja investering, utveckling av den privata sektorn i Västafrika, dialog mellan den offentliga och privata sektorn samt partnerskap mellan de privata sektorerna i Västafrika och i Europeiska unionen,
 - e) upprätta och tillämpa ett effektivt, förutsägbart och öppet regionalt regelverk för samsamarbetsåtgärder som gör det möjligt att främja målen i det här avtalet, inbegripet utvecklingsprogrammet inom ramen för det ekonomiska partnerskapsavtalet (Paped) och dess genomförandebestämmelser,

- f) genomföra en successiv och asymmetrisk liberalisering av handeln mellan parterna och stärka samarbetet inom sektorer som rör handel med varor och tjänster.

Artikel 2

Principer

1. Detta avtal om ekonomiskt partnerskap grundas på principerna och grundelementen i Cotonouavtalet, vilka anges i artiklarna 2, 9, 19 och 35 i det avtalet. Avtalet om ekonomiskt partnerskap bygger på Cotonouavtalets regelverk och på tidigare konventioner mellan AVS-länderna och Europeiska unionen på områdena finansiellt samarbete, regional integration och ekonomiskt och handelsmässigt samarbete.
2. Avtalet om ekonomiskt partnerskap ska genomföras som ett komplement till Cotonouavtalets regelverk och för dess hållbarhet krävs att båda parter åtagande genomförs på ett effektivt sätt, inbegripet Europeiska unionens åtaganden om samarbete om utvecklingsfinansiering och handelsstöd.
3. Parterna ska uppfylla sina åtaganden vad gäller utvecklingssamarbete under avtalets hela giltighetstid och åtar sig att införa de mekanismer som krävs för att garantera enhetlighet över tid mellan de behov som anges i avtalet om ekonomiskt partnerskap, så som de anges i utvecklingsprogrammet inom ramen för partnerskapsavtalet i del III i det här avtalet, och utvecklingssamarbetet.
4. Handelsförbindelserna mellan de två regionerna ska bygga på ömsesidighet och på skillnaderna i utveckling mellan dem. I detta sammanhang ska åtaganden som görs inom ramen för det här avtalet vara förenliga med artikel 34 i Cotonouavtalet där det införs en särskild och differentierad behandling i åtagandena mellan de båda parterna. Parterna ska särskilt ta hänsyn till sårbarheten hos ekonomierna i den västafrikanska regionen, och sträva efter att integrera principerna om progressivitet, flexibilitet och asymmetri i processen med handelsliberalisering, till förmån för den västafrikanska regionen.
5. När det gäller de handelsåtaganden som görs enligt det här avtalet, ska parterna avstå från att hindra genomförandet av politik som rör jordbruk och livsmedelsförsörjning, folkhälsa, utbildning och all annan ekonomisk och social politik som den västafrikanska regionen antar inom ramen för sin strategi för hållbar utveckling.
6. För att avtalet om ekonomiskt partnerskap ska bli framgångsrikt krävs att partnerskapet genomförs med delat ansvar mellan parterna. Parterna förbinder sig därför att arbeta för att säkerställa dess hållbarhet.
7. Parterna bekräftar sitt åtagande inom ramen för Doharundan för att minska och undvika åtgärder som kan skapa snedvridningar i handeln och sitt stöd för att uppnå ett ambitiöst resultat.
8. För att avtalet ska kunna genomföras effektivt, ska parterna inrätta gemensamma institutioner med en permanent mekanism för administration och uppföljning-utvärdering som gör det möjligt att vid behov göra nödvändiga anpassningar för att uppnå målen i det här avtalet.

Artikel 3

Ekonomisk tillväxt och hållbar utveckling

1. Parterna bekräftar att målet om hållbar utveckling ska eftersträvas och integreras i varje del av det ekonomiska partnerskapet, så att de övergripande åtagandena i artiklarna 1, 2, 9, 19, 21, 22, 23, 28 och 29 i Cotonouavtalet kan fullgöras, och särskilt det allmänna åtagandet att minska och på sikt utrota fattigdomen på ett sätt som är förenligt med målet om hållbar utveckling.
2. Inom ramen för det här avtalet ska parterna utarbeta målet om hållbar utveckling som ett åtagande som till fullo ska värna sina respektive befolkningars och kommande generationers bästa på det mänskliga, kulturella, ekonomiska och sociala planet samt inom hälsa och miljö.
3. Parterna bekräftar sina åtaganden att i kampen mot fattigdom utforma och genomföra program som kan stärka den makroekonomiska ramen, främja snabb och hållbar ekonomisk tillväxt och utveckla den infrastruktur som krävs för att den interregionala och internationella handeln i den västafrikanska regionen ska kunna utvecklas. Parterna ska därför stödja institutionella reformer i syfte att anpassa den nationella och regionala förvaltningen till de krav som handelsliberaliseringen ställer och för att stärka kapaciteten hos produktionssektorerna i den västafrikanska regionen.
4. Parterna ska stödja den västafrikanska regionens ansträngningar vad gäller hållbart skogsbruk, fiske och framväxten av ett modernt jordbruk. De ska därför inrätta och genomföra innovativa former av handel som kan bidra till att skydda naturresurserna.
5. Parterna ska verka för en förstärkning av aktörernas kapacitet i syfte att främja nya arbetstillfällen och göra justeringar för de sociala effekter som avtalet om ekonomiskt partnerskap kan få.

Artikel 4

Regional integration

1. Parterna är eniga om att regional integration är en väsentlig del i partnerskapet och ett kraftfullt instrument för att uppnå målen i det här avtalet, och de är överens om att ge den starkt stöd.
2. För att uppnå de mål som anges i punkt 1 ska parten Europeiska unionen (nedan kallad *EU-parten*), enligt de bestämmelser som anges i del III, bidra till ett tekniskt och finansiellt stöd åt regionens satsningar på integration, särskilt när det gäller att förverkliga tullunionen och den gemensamma marknaden, genomföra makroekonomisk och handelsrelaterad övervakning och utarbeta regionala regler som kan bidra till att göra affärsmiljön attraktivare i den västafrikanska regionen.

DEL II

HANDELSPOLITIK OCH HANDELSRELATERADE FRÅGOR

KAPITEL 1

TULLAR

Artikel 5

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i detta kapitel gäller för handel med varor mellan parterna.

Artikel 6

Ursprungsregler

1. I den här artikeln ska *med ursprung* i tillämpas på varor som uppfyller ursprungsreglerna i bilaga A till protokollet om definition av begreppet *ursprungsprodukter* och om metoder för administrativt samarbete.
2. Senast fem år efter det att det här avtalet trätt i kraft ska parterna utarbeta nya ursprungsregler i syfte att förenkla begreppen och metoderna för att fastställa ursprunget med hänsyn till den västafrikanska regionens utvecklingsmål och Afrikanska unionens integrationsprocess. I detta sammanhang ska parterna ta hänsyn till den tekniska utvecklingen, produktionsprocesserna och alla andra relevanta faktorer som kan kräva ändringar i protokollet om ursprungsregler.
3. Alla ändringar och översyner av ursprungsreglerna som avses i punkt 1 ska göras genom ett beslut av det gemensamma EPA-rådet (nedan kallat *EPA-rådet*).

Artikel 7

Tullar

1. Med tull avses varje form av avgift, inbegripet alla former av extraskatt eller extrapålagor, som tas ut vid import eller export av varor; detta omfattar dock inte
 - a) skatter och andra interna avgifter som påförs i enlighet med artikel 35,
 - b) antidumpnings-, utjämnings- och skyddsåtgärder som tillämpas i enlighet med kapitel 2,
 - c) andra avgifter som tillämpas i enlighet med artikel 8 om andra avgifter.
2. Den bastullsats på vilken de gradvisa sänkningarna som anges i avtalet ska tillämpas ska för varje produkt vara den som faktiskt gäller den dag då avtalet träder i kraft.

Artikel 8

Avgifter

De avgifter som avses i artikel 7 ska fastställas enligt särskilda taxor som motsvarar det faktiska värdet för de tjänster som tillhandahålls och får inte utgöra ett indirekt skydd för inhemska produkter eller en beskattning av importen eller exporten av skattefinansiella skäl.

Artikel 9

Frysningssklausul

1. Från och med den dag då detta avtal träder i kraft får inga nya importtullar införas på de produkter som omfattas av liberaliseringen mellan parterna och de som redan tillämpas får inte höjas.
2. Trots vad som sägs i punkt 1 får den västafrikanska regionen i samband med det slutliga införandet av Västafrikanska staters ekonomiska gemenskap (Ecowas) gemensamma yttre tulltaxa fram till den 31 december 2014 se över bastullsatserna för produkter med ursprung i Europeiska unionen, under förutsättning att den samlade effekten av dessa tullar inte överskrider effekten av de tullar som anges i bilaga C. EPA-rådet ska ändra bilaga C i enlighet med detta.

Artikel 10

Avskaffande av importtullar

1. Produkter med ursprung i Västafrikaparten ska importeras till Europeiska fritt från de tullar som anges i artikel 7, med undantag för de produkter och enligt de villkor som anges i bilaga B.
2. Den västafrikanska regionen ska enligt det tidsschema som anges i bilaga C successivt sänka och avskaffa de tullar som anges i artikel 7 och som tillämpas på produkter med ursprung i Europeiska unionen.

Artikel 11

Fristående resurser för de regionala ekonomiska gemenskaperna i Västafrika

I enlighet med det här avtalet är parterna överens om att den fristående finansieringsmekanismen för de västafrikanska organisationerna med ansvar för den regionala integrationen (Ecowas och Uemoa) ska bibehållas tills dess att en ny finansieringsform har införts.

Artikel 12

Ändrade tullåtaganden för Västafrika och gemensamma sektorsstrategier för den västafrikanska regionen

1. Utan att det påverkar bestämmelserna i artikel 10 om avskaffande av tullar i den västafrikanska regionen, kan Västafrikaparten, med hänsyn till regionens speciella behov när det gäller utveckling, bland annat behovet att stödja dess sektorsstrategier, efter godkännande i EPA-rådet besluta att ändra nivån på de tullar som fastställs i bilaga C och som tillämpas på en eller flera varor med ursprung i EU-parten när dessa importeras till Västafrika. EPA-rådet ska fatta beslut inom sex (6) månader efter det att EU-parten lagt fram förslaget.
2. Parterna ska se till att en sådan ändring inte medför att detta avtal inte blir oförenligt med bestämmelserna i artikel XXIV i Gattavtalet från 1994.
3. Ändrade tullåtaganden ska inte bibehållas längre än under den period som krävs för att Västafrikas särskilda behov i fråga om utveckling ska kunna tillgodoses.

Artikel 13

Tullar och exportskatter

1. Från och med den dag då det här avtalet träder i kraft får inga nya exporttullar eller avgifter med motsvarande verkan införas i handeln mellan parterna, och de tullar och avgifter som redan tillämpas får inte höjas.
2. Tullar, exportskatter eller avgifter med motsvarande verkan får inte vara högre än samma tullar eller avgifter som tillämpas på liknande varor som exporteras till andra länder som inte är parter i detta avtal.
3. Under exceptionella omständigheter får Västafrikaparten efter samråd med EU-parten införa tillfälliga tullar, exportskatter eller avgifter med motsvarande verkan på ett begränsat antal ytterligare varor eller höja befintliga tullar, exportskatter eller avgifter, om landet kan påvisa särskilda behov i fråga om intäkter, främjande av en industri under utveckling eller miljöskydd.

4. Parterna är överens om att i enlighet med översynsklausulen i det här avtalet se över bestämmelserna i denna artikel i EPA-rådet, samtidigt som man till fullo tar hänsyn till konsekvenserna för Västafrikapartens utveckling och diversifieringen av landets ekonomi.

Artikel 14

Rörlighet för varor

1. För varor med ursprung i en av parterna ska tullen endast betalas en gång på den andra partens territorium. Varorna får cirkulera fritt på den andra partens territorium utan att ytterligare tull behöver betalas.
2. Vid tillämpningen av punkt 1 har den västafrikanska regionen beviljats en övergångsperiod på fem (5) år, räknat från den dag då detta avtal träder i kraft, för att införa ett system med fri omsättning. Denna tidsfrist får omprövas beroende på resultatet av de skattepolitiska övergångsreformer som ska genomföras av den västafrikanska regionen, i samarbete med Europeiska unionen. Parterna ska i detta syfte regelbundet göra en utvärdering av dessa reformer.
3. Parterna ska samarbeta för att underlätta rörligheten för varor och förenkla tullförfarandena, i enlighet med kapitel 5 om handelslättnader.

Artikel 15

Klassificering av varor

Klassificeringen av de varor som omfattas av detta avtal ska vara den som anges i varje parts respektive tulltaxenomenklatur i överensstämmelse med systemet för harmoniserad varubeskrivning och kodifiering (nedan kallat HS).

Artikel 16

Klausulen om mest gynnad nation (MGN)

1. Parterna bekräftar sitt åtagande vad gäller klausulen om bemyndigande.
2. EU-parten ska bevilja Västafrikaparten sådan förmånligare behandling som EU-parten skulle bevilja en tredjepart om EU-parten skulle ingå ett förmånsavtal med denna tredjepart efter det att det här avtalet har undertecknats.
3. Västafrikaparten ska bevilja EU-parten sådan förmånligare behandling som Västafrikaparten, efter det att det här avtalet undertecknats, skulle bevilja en annan handelspartner än de afrikanska staterna och AVS-staterna, som under året före det år då förmånsavtalet som avses i denna punkt träder i kraft, samtidigt står för en andel av världshandeln på över 1,5 procent och har en industrialiseringsgrad på över 10 procent mätt i förädlingsvärdet för tillverkningsindustrin i procent av BNP. Om förmånsavtalet undertecknas med en grupp länder som agerar individuellt, kollektivt eller genom ett frihandelsavtal, höjs tröskeln för andelen av världshandeln till 2 procent. För beräkningen av detta ska WTO:s officiella uppgifter om ledande exportörer inom världshandeln med varor (exklusive handel mellan medlemsstater i EU) och uppgifter om förädlingsvärdet för tillverkningsindustrin från Förenta nationernas organisation för industriell utveckling (UNIDO) användas.

4. Om den handelspartner som avses i punkt 3 beviljar Västafrikaparten en betydligt förmånligare behandling än vad EU-parten gör, ska parterna samråda och gemensamt besluta om hur bestämmelserna i punkt 3 ska tillämpas.
5. Parterna är överens om att lösa eventuella tvister om tolkningen och tillämpningen av denna artikel genom att inleda uppriktiga samråd i syfte att nå en ömsesidigt godtagbar lösning.
6. Bestämmelserna i detta kapitel ska inte innebära någon skyldighet för parterna att ge varandra eventuell förmånsbehandling till följd av att någon av parterna är part i ett frihandelsavtal med tredje part när det här avtalet träder i kraft.

Artikel 17

Särskilda bestämmelser om administrativt samarbete

1. Parterna är överens om att administrativt samarbete är av största vikt för tillämpningen och kontrollen av den förmånsbehandling som beviljas enligt detta kapitel och förbinder sig att bekämpa oegentligheter och bedrägeri i samband med tull och tullfrågor.
2. Om en part på grundval av bekräftade uppgifter konstaterar bristande administrativt samarbete, en oegentlighet eller ett bedrägeri, får parten tillfälligt avbryta förmånsbehandlingen av den eller de berörda produkterna i enlighet med denna artikel.
3. Vid tillämpningen av denna artikel avses med bristande administrativt samarbete bland annat att en part
 - a) upprepade gånger åsidosätter skyldigheten att kontrollera den eller de berörda produkternas ursprungsstatus,
 - b) upprepade gånger vägrar eller otillbörligen fördröjer en kontroll i efterhand av ursprungsintyg eller meddelande av kontrollresultaten,
 - c) upprepade gånger vägrar eller otillbörligen fördröjer ett uppdrag inom ramen för samarbetet avseende en kontroll av äktheten i handlingar eller riktigheten i uppgifter som är av betydelse för att förmånsbehandlingen i fråga ska kunna beviljas.
4. Förmånsbehandlingen får avbrytas tillfälligt under följande förutsättningar:
 - a) Den part som på grundval av bekräftade uppgifter konstaterat bristande administrativt samarbete, en oegentlighet eller ett bedrägeri ska utan otillbörligt dröjsmål anmäla detta och de bekräftade uppgifterna till den gemensamma kommittén för genomförandet av avtalet om ekonomiskt partnerskap (nedan kallad *EPA-kommittén*) och, med utgångspunkt i alla relevanta upplysningar och vad som objektivt konstaterats, inleda samråd med EPA-kommittén i syfte att finna en för båda parter godtagbar lösning.
 - b) Om parterna har inlett ett sådant samråd med EPA-kommittén men inte kunnat enas om en godtagbar lösning inom tre (3) månader efter anmälan, får den berörda parten tillfälligt avbryta förmånsbehandlingen av den eller de berörda produkterna. Åtgärden ska utan dröjsmål anmälas till EPA-kommittén.
 - c) Det tillfälliga avbrytandet av förmånsbehandlingen enligt denna artikel får inte gå utöver vad som krävs för att skydda den berörda partens ekonomiska intressen. Det får gälla under en period av högst sex (6) månader, som får

förlängas. Det tillfälliga avbrytandet av förmånsbehandlingen ska omedelbart efter beslutet anmälas till EPA-kommittén. Avbrytandet ska regelbundet tas upp till behandling i EPA-kommittén, i syfte att få det upphävt så snart som förutsättningarna för dess tillämpning inte längre kvarstår.

5. Samtidigt med anmälan till EPA-kommittén enligt punkt 4 a i denna artikel ska den berörda parten offentliggöra ett meddelande till alla importörer i sitt officiella kungörelseorgan. Där ska det anges att ett bristande administrativt samarbete, en oegentlighet eller ett bedrägeri har konstaterats för den berörda produkten på grundval av bekräftade uppgifter.

Artikel 18

Behandling av administrativa fel

Om de behöriga myndigheterna gör ett misstag vid sin hantering av exportförmånsordningen, särskilt vid tillämpningen av protokollet om fastställande av begreppet *ursprungsprodukter* och de metoder för administrativt samarbete som anges i bilaga A, och misstaget får konsekvenser för importtullarna, får den part som drabbas av dessa konsekvenser begära att EPA-kommittén undersöker möjligheterna att vidta lämpliga åtgärder för att avhjälpa situationen.

KAPITEL 2

HANDELSPOLITISKA SKYDDSÅTGÄRDER

Artikel 19

Mål

1. Målen för detta kapitel är att fastställa de villkor enligt vilka de två parterna, samtidigt som de verkar för en utveckling av handeln med varor sinsemellan, ska kunna vidta åtgärder med avvikelse från artiklarna 9, 10 och 34 i detta avtal.
2. Parterna ska se till att de åtgärder som vidtas inom ramen för detta kapitel inte går utöver vad som krävs för att förhindra eller avhjälpa de situationer som beskrivs där.

Artikel 20

Antidumpnings- och utjämningsåtgärder

1. Ingenting i det här avtalet ska kunna hindra EU-parten eller staterna i Västafrikaparten att individuellt eller kollektivt vidta antidumpnings- eller utjämningsåtgärder i enlighet med relevanta WTO-avtal, särskilt WTO-avtalet om tillämpning av artikel VI i Gattavtalet och WTO-avtalet om subventioner och utjämningsåtgärder.
2. Vid tillämpningen av denna artikel ska ursprunget fastställas i enlighet med parternas ursprungsregler som inte medför förmånsbehandling, på grundval av WTO-avtalet om ursprungsregler.
3. Den särskilda situationen i utvecklingsländerna i den västafrikanska regionen ska beaktas när man har för avsikt att tillämpa antidumpnings- eller utjämningsåtgärder. Innan slutgiltiga antidumpnings- och utjämningsåtgärder införs ska parterna överväga möjligheten med konstruktiva lösningar enligt relevanta WTO-avtal. De utredande myndigheterna kan i detta syfte hålla samråd.

4. Antidumpningstullar och utjämningsåtgärder ska inte gälla längre än och endast i den utsträckning som krävs för att motverka dumpningen eller de subventioner som orsakar skada.
5. Produkter med ursprung i en part, som importeras till den andra partens territorium får inte samtidigt omfattas av antidumpingstullar och utjämningsstullar i syfte att motverka en situation som uppstått på grund av dumpning eller exportsubventioner. Parterna ska garantera att antidumpnings- eller utjämningsåtgärder inte kan tillämpas samtidigt, å ena sidan nationellt och å andra sidan regionalt eller lokalt på en och samma produkt.
6. Parterna är överens om att, var och en på sitt behörighetsområde, inrätta ett unikt forum för rättslig prövning, inklusive överklaganden. Avgörandena i detta unika forum ska träda i kraft i alla stater där den ifrågasatta åtgärden gäller.
7. Bestämmelserna i denna artikel ska gälla för alla undersökningar som påbörjas efter det att det här avtalet trätt i kraft.
8. Bestämmelserna i denna artikel ska inte omfattas av bestämmelserna om tvistelösning i detta avtal.

Artikel 21

Multilaterala skyddsåtgärder

1. Om inte annat följer av denna artikel får detta avtal inte hindra någon av parterna från att anta undantagsåtgärder med begränsad giltighetstid i enlighet med artikel XIX i Gattavtalet från 1994, avtalet om skyddsåtgärder och artikel 5 i WTO-avtalet om jordbruk.
2. Vid tillämpningen av denna artikel ska ursprunget fastställas i enlighet med parternas ursprungsregler som inte medför förmånsbehandling, på grundval av WTO-avtalet om ursprungsregler.
3. Utan att det påverkar bestämmelserna i punkt 1 och mot bakgrund av de övergripande utvecklingsmålen i det här avtalet och med tanke på den mycket begränsade storleken på ekonomierna i de västafrikanska staterna, ska EU-parten inte låta import från Västafrikapartens stater omfattas av eventuella åtgärder som vidtas i enlighet med artikel XIX i Gattavtalet från 1994, WTO-avtalet om skyddsåtgärder eller artikel 5 i WTO-avtalet om jordbruk.
4. Bestämmelserna i punkt 3 ska gälla under fem (5) år från och med den dag då det här avtalet träder i kraft. Senast 120 dagar innan denna tidsperiod löper ut ska EPA-rådet se över hur bestämmelserna fungerar mot bakgrund av utvecklingsbehovet i staterna i den västafrikanska regionen, för att avgöra om de ska tillämpas under ytterligare en tid.
5. Bestämmelserna i denna artikel ska inte omfattas av bestämmelserna om tvistelösning i detta avtal.

Artikel 22

Bilaterala skyddsåtgärder

1. Om inte annat följer av bestämmelserna i denna artikel, får endera parten vidta tidsbegränsade skyddsåtgärder som avviker från bestämmelserna i artiklarna 9 och 10.

2. Sådana skyddsåtgärder som avses i punkt 1 får vidtas om importen av en produkt med ursprung i den ena parten till den andra partens territorium ökar så mycket och sker under sådana förhållanden att den förorsakar eller riskerar att förorsaka
 - a) allvarlig skada för inhemska producenter av likadana eller direkt konkurrerande produkter på den importerande partens territorium,
 - b) störningar i en sektor av ekonomin, särskilt om dessa störningar orsakar betydande samhällsproblem eller svårigheter som skulle kunna leda till en allvarlig försämring av den importerande partens ekonomiska situation, eller
 - c) störningar på marknaderna för likadana eller direkt konkurrerande¹ jordbruksprodukter eller i de mekanismer som reglerar dessa marknader.
3. De skyddsåtgärder som avses i denna artikel får inte gå utöver vad som absolut krävs för att förhindra eller avhjälpa den allvarliga skada eller störning som avses i punkterna 2, 4 och 5. Den importerande partens skyddsåtgärder får endast utgöras av en eller flera av följande åtgärder:
 - a) Tillfälligt upphävande av nya sänkningar av importtullen för den berörda produkten enligt vad som föreskrivs i detta avtal.
 - b) Höjning av tullen på den berörda produkten upp till en nivå som inte överstiger den tull som tillämpas för andra WTO-medlemmar.
 - c) Införande av tullkvoter på den berörda produkten.
4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1–3 i denna artikel, kan EU-parten, om importen av en produkt med ursprung i en eller flera länder i Västafrikaparten ökar så mycket och sker under sådana förhållanden att den förorsakar eller riskerar att förorsaka någon av de situationer som beskrivs i punkt 2 a, b och c ovan i ett eller flera av EU-partens yttersta randområden, vidta tillsyns- eller skyddsåtgärder om dessa begränsas till den eller de berörda regionerna, i enlighet med de förfaranden som fastställs i punkt 6–11 i denna artikel.
5. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1–3 i denna artikel kan en eller flera stater i Västafrikaparten, om importen av en produkt med ursprung i en eller flera länder i EU-parten ökar så mycket och sker under sådana förhållanden att den förorsakar eller riskerar att förorsaka någon av de situationer som beskrivs i punkt 2 a, b och c ovan i en eller flera stater i Västafrika, vidta tillsyns- eller skyddsåtgärder om dessa begränsas till det eller de berörda länderna, i enlighet med de förfaranden som fastställs i punkt 6–11 i denna artikel.
6. De skyddsåtgärder som avses i denna artikel ska endast upprätthållas så länge som krävs för att förhindra eller avhjälpa sådan allvarlig skada eller sådana störningar som anges i punkterna 2, 4 och 5 ovan.
7. Sådana skyddsåtgärder som avses i denna artikel får användas under högst fyra (4) år. Om de omständigheter som föranledde införandet av skyddsåtgärder fortsätter att råda, får åtgärderna förlängas med ytterligare högst fyra (4) år.
8. För sådana skyddsåtgärder som avses i denna artikel och som vidtas under längre tid än ett (1) år ska det finnas en tydlig tidsplan för stegvis avveckling, vilken ska vara slutförd senast när åtgärdernas giltighetstid löper ut.

¹ Med *jordbruksprodukter* avses i denna artikel de produkter som omfattas av bilaga I till WTO-avtalet om jordbruk.

9. Om en produkt tidigare varit föremål för en sådan skyddsåtgärd som avses i denna artikel, får någon ny skyddsåtgärd inte tillämpas på denna produkt under en period av minst ett (1) år från det att den första åtgärden upphört att gälla, utom i undantagsfall som godkänts av EPA-kommittén.
10. Vid tillämpning av punkterna ovan gäller följande:
- a) Om en part anser att någon av omständigheterna i punkt 2, 4 eller 5 råder, ska den genast hänskjuta ärendet till EPA-kommittén.
 - b) EPA-kommittén får utfärda nödvändiga rekommendationer för att avhjälpa situationen. Om EPA-kommittén inte har utfärdat några rekommendationer för att åtgärda situationen, eller om ingen annan tillfredsställande lösning har nåtts inom trettio (30) dagar efter det att ärendet hänsköts till kommittén, får den importerande parten vidta lämpliga åtgärder i enlighet med denna artikel för att avhjälpa situationen.
 - c) Innan den berörda parten vidtar några sådana åtgärder som föreskrivs enligt denna artikel, eller snarast möjligt i de fall punkt 11 är tillämplig, ska den till EPA-kommittén lämna de upplysningar som behövs för en ingående granskning av situationen i syfte att nå en för båda parter godtagbar lösning.
 - d) Vid valet av skyddsåtgärder ska i första hand de åtgärder väljas som leder till att problemet snabbt och effektivt kan lösas och som i minsta möjliga utsträckning stör avtalets tillämpning.
 - e) Alla skyddsåtgärder som vidtas enligt denna artikel ska omedelbart anmälas till EPA-kommittén och bli föremål för regelbundna samråd inom kommittén, särskilt i syfte att fastställa en tidsplan för upphävandet av åtgärderna så snart som omständigheterna tillåter det.
11. Om det på grund av exceptionella omständigheter krävs ett omedelbart ingripande, får den berörda importerande parten, som kan vara antingen EU-parten eller Västafrikaparten, provisoriskt vidta de åtgärder som avses i punkterna 3, 4 eller 5 utan att kraven i punkt 10 behöver uppfyllas. Ett sådant ingripande får pågå under högst 180 dagar om de vidtas av EU-parten och högst tvåhundrafyrtio (240) dagar om de vidtas av Västafrikaparten eller om åtgärderna som vidtas av EU-parten är begränsade till ett eller flera av de yttersta randområdena. Varaktigheten för varje sådan provisorisk åtgärd ska räknas som en del av den ursprungliga perioden och alla eventuella förlängningar enligt punkt 7 och 8. Om sådana provisoriska åtgärder vidtas, ska alla inblandade parter intressen beaktas. Den importerande parten ska omgående underrätta den andra parten och hänskjuta ärendet till EPA-kommittén för prövning.
12. Om importen av en produkt blir föremål för ett administrativt förfarande från en parts sida, i syfte att snabbt skaffa fram information om utvecklingen av handelsflödet som kan medföra att de problem som avses i denna artikel uppstår, ska denna part utan dröjsmål underrätta EPA-kommittén.
13. WTO-avtalen får inte åberopas för att förhindra en part från att anta skyddsåtgärder enligt denna artikel.

Artikel 23

Klausul om nyetablerade industrier

1. Västafrikaparten får tillfälligt upphäva sänkningen av tullsatsen eller öka den till en nivå som dock inte får överstiga den tull som tillämpas på andra WTO-medlemmar, om importen till dess territorium av en produkt med ursprung i Europeiska unionen efter en sänkning av tullsatsen ökar så mycket och sker under sådana förhållanden att den hotar etableringen av en ny industri, eller orsakar eller riskerar att orsaka störningar för en nyetablerad industri som tillverkar likadana eller direkt konkurrerande produkter.
2.
 - a) Om Västafrikaparten anser att omständigheterna i punkt 1 råder ska den genast hänskjuta ärendet till EPA-kommittén för prövning.
 - b) EPA-kommittén får utfärda rekommendationer för att avhjälpa situationen. Om EPA-kommittén inte har utfärdat några rekommendationer för att åtgärda situationen, eller om ingen annan tillfredsställande lösning har nåtts inom trettio (30) dagar efter det att ärendet hänsköts till kommittén, får Västafrikaparten vidta lämpliga åtgärder för att avhjälpa situationen i enlighet med denna artikel.
 - c) Innan den berörda parten vidtar någon av de åtgärder som föreskrivs enligt denna artikel, ska Västafrikaparten till EPA-kommittén lämna de upplysningar som behövs för en ingående granskning av situationen i syfte att nå en för båda parter godtagbar lösning.
 - d) Vid valet av åtgärder som vidtas i enlighet med denna artikel ska i första hand sådana väljas som i minsta möjliga mån stör genomförandet av detta avtal.
 - e) Alla åtgärder som vidtas enligt denna artikel ska omedelbart anmälas till EPA-kommittén och bli föremål för regelbundna samråd i denna kommitté.
 - f) Under kritiska omständigheter då en försening skulle kunna vålla skada som skulle vara svår att avhjälpa, får Västafrikaparten provisoriskt vidta de åtgärder som avses i punkt 1, utan att uppfylla kraven i leden a–e. Denna åtgärd får tillämpas under högst tvåhundra (200) dagar. Varaktigheten för varje sådan provisorisk åtgärd ska räknas som en del av den period som anges i punkt 3 i denna artikel. Västafrikaparten ska underrätta EU-parten och omedelbart hänskjuta ärendet till EPA-kommittén för prövning.
3. Dessa åtgärder får tillämpas under en period av upp till åtta (8) år. Perioden kan förlängas genom beslut av EPA-rådet.

Artikel 24

Samarbete

1. Parterna erkänner vikten av samarbete i fråga om handelspolitiska skyddsåtgärder, för att garantera rättvisa och öppenhet i handeln dem emellan.
2. Parterna är överens om att samarbeta, även genom att underlätta stödåtgärder enligt bestämmelserna i del III, bland annat genom att
 - a) utveckla föreskrifter och institutioner för skydd av handeln,
 - b) bygga upp kapacitet, särskilt i form av behöriga myndigheter i de västafrikanska staterna, för att förbättra tillgången till och användningen av de handelspolitiska skyddsåtgärder som avses i detta avtal.

KAPITEL 3

TEKNISKA HANDELSHINDER SAMT SANITÄRA OCH FYTOSANITÄRA ÅTGÄRDER

Artikel 25

Mål

1. Målen med detta kapitel är att underlätta varuhandeln mellan parterna samtidigt som parternas förmåga att kartlägga, förebygga och undanröja onödiga hinder för handeln ska förbättras, vilket kan ske med hjälp av tekniska föreskrifter, standarder och förfaranden för bedömning av överensstämmelse som tillämpas av endera parten, samtidigt som deras förmåga att värna växter, djur och folkhälsa ska bevaras.
2. Vid genomförandet av detta kapitel ska varje part se till att alla produkter med ursprung i den andra partens territorium som importeras får en icke-diskriminerande behandling jämfört med likadana inhemska produkter och likadana produkter med ursprung i ett tredjeland.
3. I enlighet med bestämmelserna i artikel 2.2 och 2.3 i WTO-avtalet om sanitära och fytosanitära åtgärder (nedan kallat *SPS-avtalet*) ska varje part också se till att de sanitära och fytosanitära åtgärder (nedan kallade *SPS-åtgärder*) som vidtas för att skydda människors hälsa och säkerhet, djurs liv och hälsa och för att skydda växter och miljö, inte har till syfte eller får till följd att det uppkommer onödiga hinder för varuhandeln mellan de två parterna. Dessa åtgärder ska därför inte begränsa handeln mer än vad som är absolut nödvändigt.

Artikel 26

Tillämpningsområde och definitioner

1. Bestämmelserna i detta kapitel ska tillämpas på tekniska föreskrifter och standarder samt förfaranden för bedömning av överensstämmelse i den mening som avses i WTO-avtalet om tekniska handelshinder och om SPS-åtgärder i den mån de påverkar handelsutbytet mellan parterna.
2. Om inte annat anges ska definitionerna i WTO-avtalet om tekniska handelshinder och om SPS-åtgärder, i standarder och i relevanta texter som antagits av *Codex Alimentarius*-kommissionen, i Internationella växtskyddskonventionen och Världsorganisationen för djurhälsa gälla i detta kapitel, inbegripet alla hänvisningar till produkter i detta kapitel.

Artikel 27

Behöriga myndigheter

1. Parternas behöriga myndigheter som ska vidta de åtgärder som avses i detta kapitel ska vara de som anges i tillägg II i bilaga D till detta avtal.
2. I enlighet med artikel 31 ska parterna i god tid underrätta varandra om alla viktiga förändringar av de behöriga myndigheter som förtecknas i tillägg II till bilaga D. EPA-kommittén ska anta alla nödvändiga ändringar av tillägg II till bilaga D till detta avtal.

Artikel 28

Ömsesidiga förpliktelser

1. Parterna bekräftar sina rättigheter och skyldigheter enligt relevanta WTO-avtal och framför allt SPS-avtalet och avtalet om tekniska handelshinder. Parterna bekräftar också sina rättigheter och skyldigheter enligt standarder och relevanta texter som antagits av Internationella växtskyddskonventionen (IPPC), *Codex Alimentarius*-kommissionen och Världsförbundet för djurhälsa (OIE). Även de länder som inte är medlemmar av WTO bekräftar sitt åtagande att uppfylla skyldigheterna enligt SPS-avtalet och avtalet om tekniska handelshinder på de områden som påverkar handelsförbindelserna mellan parterna.
2. Parterna bekräftar sitt åtagande att förbättra folkhälsan på sina respektive territorier, särskilt genom att förbättra kapaciteten och kartlägga de produkter som inte uppfyller kraven.
3. Inom ramen för sin ömsesidiga handel får parterna inte exportera eller återexportera produkter som uppfyller gällande krav i den exporterande partens lagstiftning. Export och återexport av produkter som omfattas av SPS-åtgärder är dock tillåtet om detta uttryckligen har fastställts av den importerande partens myndigheter. Export av andra produkter är tillåtet såvida det inte förbjuds i den importerande partens lagstiftning.
4. Dessa åtaganden, rättigheter och skyldigheter ska utgöra stommen för parternas verksamhet enligt detta kapitel.

Artikel 29

Likvärdighet

1. Parterna godkänner SPS-åtgärder från den andra parten som likvärdiga, även om åtgärderna skiljer sig från deras egna eller dem som används i tredjeländer som säljer samma produkt, om den exporterande parten för den importerande parten objektivt kan visa att den skäliga sanitära eller fytosanitära skyddsnivå som gäller på den importerande partens territorium uppnås med de inhemska åtgärderna. Den importerande parten som så begär ska därför i inspektionssyfte få rimlig tillgång till provningar och andra relevanta förfaranden.
2. Parterna ska på begäran och efter ömsesidigt godkännande inleda samråd i syfte att, i förekommande fall, uppnå bilaterala och multilaterala avtal om erkännande av likvärdighet i fråga om specifika SPS-åtgärder.

Artikel 30

Fastställande av sanitära och fytosanitära zoner

När det gäller importvillkoren kan parterna från fall till fall föreslå och fastställa zoner med en viss status i fråga om hälsa och växtskydd, med hänvisning till artikel 6 i SPS-avtalet. Parterna ska bland annat se till att deras SPS-åtgärder anpassas efter de sanitära och fytosanitära förhållandena i produktens ursprungsregion och på bestämmelseorten, oavsett om det rör sig om ett land i sin helhet, en del av ett land, flera länder i sin helhet eller delar av flera länder.

Artikel 31

Öppenhet och insyn i handelsvillkor och informationsutbyte

1. För att säkerställa att deras föreskrifter följs ska parterna underrätta varandra om alla ändringar i sina rättsliga och administrativa produktkrav i överensstämmelse med anmälningsförfarandena enligt SPS-avtalet och avtalet om tekniska handelshinder.
2. Parterna är överens om att vid behov skriftligen underrätta varandra om åtgärder som vidtagits för att förbjuda import av en vara i syfte att så snabbt som möjligt i enlighet med rekommendationerna i SPS-avtalet åtgärda ett problem som rör hälsa (folkhälsa, djurhälsa eller växtskydd), riskförebyggande och miljö.
3. Parterna är överens om att utbyta information för att gemensamt se till att deras produkter uppfyller de tekniska föreskrifter och standarder som måste följas för att de ska få tillträde till varandras marknader.
4. Parterna ska vid behov dessutom direkt utbyta information om andra frågor som de är eniga om kan få betydelse för handelsförbindelserna, inbegripet frågor som rör livsmedelssäkerhet, utbrott av djur- och växtsjukdomar, vetenskapliga yttranden och andra viktiga händelser som rör produkters säkerhet.
5. Parterna är överens om att vid behov utbyta information om epidemiologisk övervakning av djursjukdomar. I fråga om växtskydd ska parterna också, på den ena partens begäran, utbyta information om förekomsten av skadegörare som utgör en känd och omedelbar fara för den andra parten.
6. Parterna är överens om att samarbeta i syfte att snabbt underrätta varandra om nya regionala bestämmelser som kan påverka handeln mellan dem, i enlighet med anmälningsförfarandena i SPS-avtalet och avtalet om tekniska handelshinder.

Artikel 32

Regional integration

1. I syfte att underlätta handeln mellan parterna förbinder de sig att på regional nivå och så långt det är möjligt harmonisera standarder, åtgärder och villkor för import.
2. Om det redan finns villkor för importen när det här avtalet träder i kraft, ska de avtalsslutande staterna i Västfrika och i Europeiska unionen tillämpa dessa i avvaktan på att det införs harmoniserade importvillkor i enlighet med principen att en produkt med ursprung i den ena parten som lagligen saluförs på marknaden i ett av den andra partens länder, även får saluföras på övriga länders marknader i denna part utan några ytterligare begränsningar eller administrativa krav.
3. När det gäller åtgärder som omfattas av detta kapitel, ska de västafrikanska staterna se till att den behandling de ger produkter med ursprung i Västafrika inte är mindre gynnsam än den som de tillämpar på likadana produkter med ursprung i Europeiska unionen och som förs in i den västafrikanska regionen.

Artikel 33

Samarbete

1. Parterna erkänner vikten av att samarbeta i frågor som gäller tekniska föreskrifter, SPS-åtgärder, bedömning av överensstämmelse och spårbarhet, för att uppnå målen i detta kapitel.
2. Parterna är överens om att samarbeta i syfte att förbättra kvaliteten på och konkurrenskraften för prioriterade produkter för staterna i den västafrikanska regionen, vilka återfinns i tillägg I till bilaga D till detta avtal, och förbättra tillträdet

till Europeiska unionens marknad, bland annat genom finansiellt stöd enligt bestämmelserna i del III, särskilt vad gäller följande:

- a) Upprätta en lämplig ram för utbyte av information och sakkunskap mellan parterna.
- b) Samarbeta med internationella organ för standardisering, metrologi och ackreditering, och underlätta för representanter från Västafrikaparten att delta i möten hos dessa organ.
- c) Anta tekniska standarder och föreskrifter, förfaranden för bedömning av överensstämmelse och harmoniserade SPS-åtgärder på regional nivå utifrån relevanta internationella standarder.
- d) Bygga upp offentliga och privata aktörers kapacitet, inbegripet information och utbildning, i syfte att hjälpa dem att följa Europeiska unionens fytosanitära bestämmelser, standarder och åtgärder samt delta i internationella standardiseringsorgan.
- e) Bygga upp inhemsk kapacitet för anpassning och bedömning av överensstämmelsen och spårbarheten för produkter och tillträdet till Europeiska unionens marknad.

KAPITEL 4

ÖVRIGA ICKE-TARIFFÄRA HANDELSHINDER

Artikel 34

Förbud mot kvantitativa restriktioner

Alla import- och exportförbud samt andra import- och exportrestriktioner som påverkar handeln mellan parterna, med undantag för tullar och skatter samt avgifter enligt artiklarna 7 och 8 om tullar i detta avtal, oavsett om de införts i form av kvoter, import- eller exportlicenser eller andra åtgärder, ska avskaffas när det här avtalet träder i kraft. Inga nya sådana åtgärder får införas. Bestämmelserna i det här avtalet ska inte påverka bestämmelserna om handelspolitiska skyddsåtgärder som avses i kapitel 2 eller dem som rör betalningsbalansen och som avses i artikel 89 i detta avtal.

Artikel 35

Nationell behandling i fråga om intern beskattning och reglering

1. Importerade produkter med ursprung hos en part får varken direkt eller indirekt bli föremål för interna skatter eller andra interna avgifter som är högre än dem som direkt eller indirekt tillämpas på likadana produkter hos den andra parten. Parterna får inte på annat sätt tillämpa interna skatter eller andra interna avgifter för att skydda sin inhemska produktion.
2. Importerade produkter med ursprung hos en part ska beviljas en behandling som inte är mindre förmånlig än den som beviljas för likadana produkter hos den andra parten med hänsyn till alla lagar och andra författningar som rör försäljning, saluföring, köp, transport, distribution eller användning av dem på hemmamarknaden. Bestämmelserna i denna punkt ska inte utgöra något hinder för tillämpning av differentierade interna transportavgifter som grundas uteslutande på ekonomisk användning av transportmedlen och inte på produkternas ursprung.

3. Ingen av parterna får införa eller bibehålla någon intern reglering som rör blandning, bearbetning eller användning av produkter i bestämda kvantiteter eller proportioner, vilken direkt eller indirekt kräver att en bestämd kvantitet eller proportion av någon produkt som omfattas av regleringen ska vara av inhemskt ursprung. Parterna får inte heller på annat sätt tillämpa interna kvantitativa regleringar för att skydda sin egen produktion.
4. Bestämmelserna i denna artikel ska inte utgöra något hinder för utbetalning av subventioner avsedda enbart till inhemska producenter, inbegripet betalningar som härrör från inkomsterna av interna skatter eller andra avgifter, uttagna i enlighet med bestämmelserna i denna artikel, samt subventioner i form av statliga köp av inhemska produkter.
5. Bestämmelserna i denna artikel ska inte tillämpas på lagar och andra författningar, förfaranden eller praxis rörande offentlig upphandling.
6. Bestämmelserna i denna artikel ska inte påverka bestämmelserna om handelspolitiska skyddsåtgärder i detta avtal.

KAPITEL 5

HANDELSLÄTTNADER, TULLSAMARBETE OCH ÖMSESIDIGT ADMINISTRATIVT BISTÅND

Artikel 36

Mål

1. Parterna erkänner vikten av tullsamarbete och handelslättnader inom den växande världshandeln. Parterna är överens om att stärka samarbetet på området för att se till att relevant lagstiftning och relevanta förfaranden samt relevanta förvaltningars administrativa kapacitet uppfyller målen om reell kontroll och främjande av handelslättnader och bidrar till de avtalsslutande staternas utveckling och regionala integration.
2. Parterna erkänner att legitima mål om allmän ordning, inbegripet målen om säkerhet och bedrägeribekämpning inte på något sätt får åsidosättas.
3. Parterna förbinder sig att garantera den fria rörligheten för varor som omfattas av detta avtal på sina respektive territorier.

Artikel 37

Tullsamarbete och ömsesidigt administrativt bistånd

1. För att se till att bestämmelserna i detta kapitel följs och att målen i artikel 36 uppfylls på ett effektivt sätt ska parterna
 - a) utbyta information om tullagstiftning och tullförfaranden,
 - b) utarbeta gemensamma initiativ i fråga om import-, export- och transiteringsförfaranden samt initiativ som syftar till att ge näringslivet god service,
 - c) samarbeta för att automatisera tullförfaranden och andra handelsförfaranden och för att upprätta gemensamma standarder för informationsutbyte,

- d) när så är möjligt anta gemensamma ståndpunkter i internationella organisationer som arbetar med tullfrågor, t.ex. WTO, Världstullorganisationen (WCO), Förenta nationerna (FN) och Förenta nationernas konferens för handel och utveckling (Unctad),
 - e) samarbeta i fråga om planering och genomförande av tekniskt bistånd, bland annat vad gäller tullreformer och handelslättnader i enlighet med bestämmelserna i detta avtal och
 - f) uppmuntra samarbete mellan samtliga berörda myndigheter, organisationer och andra institutioner såväl inom landet som mellan staterna.
2. Trots vad som sägs i punkt 1 ska parternas respektive myndigheter ge varandra ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor i enlighet med bestämmelserna i protokollet om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor i bilaga E.

Artikel 38

Tullagstiftning och tullförfaranden

1. Parterna ska verka för att deras respektive handels- och tullagstiftning och deras bestämmelser och förfaranden vilar på följande grunder:
- a) Internationella regler och standarder som gäller på tull- och handelsområdet, däribland de huvudsakliga beståndsdelarna i den reviderade Kyotokonventionen om förenkling och harmonisering av tullförfaranden, WCO:s standarder för att säkra och underlätta världshandeln, WCO:s uppsättning tulldata samt internationella konventionen om systemet för harmoniserad varubeskrivning och kodifiering (HS-konventionen).
 - b) Användning av en enda administrativ handling eller elektronisk motsvarighet för att tulldeklarera varor vid import och export.
 - c) Föreskrifter som innebär att ekonomiska aktörer kan slippa onödiga och diskriminerande åtgärder, skyddar mot bedrägeri och ytterligare underlättar för aktörer som i hög grad följer tullagstiftningen.
 - d) Användning av moderna tullmetoder, t.ex. riskbedömning, förenklade förfaranden för införande och frigörande av varor, kontroller efter frigörande och metoder för företagsrevision.
 - e) Successiv utveckling av systemen, bl.a. IT-systemen, för att underlätta elektroniskt utbyte av uppgifter mellan ekonomiska aktörer, tullmyndigheter och andra berörda organ.
 - f) Ett system för bindande upplysningar på tullområdet, särskilt om tulltaxeklassificering och ursprungsregler, i enlighet med bestämmelserna i respektive parts lagstiftning, förutsatt att tullmyndigheterna har alla upplysningar som de anser sig behöva.
 - g) Regler som rör sanktioner vid överträdelse av tullagstiftningen eller förfarandekraven, vilka ska stå i proportion till överträdelsen och inte vara diskriminerande och vars tillämpning inte medför otillbörliga dröjsmål.
 - h) Öppna, icke-diskriminerande och proportionella bestämmelser för licensiering av tullombud. Parterna erkänner nyttan av att i framtiden kunna avskaffa alla skyldigheter att anlita tullombud. Parterna ska ta upp denna fråga i den

särskilda kommittén för tullar och handelslättnader.

- i) Efterlevnad av bestämmelserna i WTO-avtalet om kontroll före skeppning. Parterna erkänner nyttan av att i framtiden kunna avskaffa alla krav på obligatoriska inspektioner före skeppning av varor eller på bestämmelseorten. Parterna ska ta upp denna fråga i den särskilda kommittén för tullar och handelslättnader.
2. För att förbättra sina arbetsmetoder och se till att principerna om icke-diskriminering, öppenhet och effektivitet följs ska parterna
- a) vidta de åtgärder som krävs för att minska, förenkla och standardisera de uppgifter och den dokumentation som tullen och andra organ kräver,
 - b) förenkla krav och formaliteter så långt det är möjligt för att få till stånd ett snabbt frigörande och en snabb tullklarering av varor,
 - c) garantera att sökandena har tillgång till effektiva, snabba, icke-diskriminerande och tillgängliga förfaranden, som gör det möjligt att överklaga tullens administrativa åtgärder och andra beslut som inverkar på import, export och transitering av varor, och
 - d) se till att de etiska reglerna följs genom att tillämpa åtgärder som återspeglar principerna i de relevanta internationella konventionerna och instrumenten på detta område, särskilt den reviderade Arushadeklarationen från 2003.

Artikel 39

Förenklad transitering

1. Parterna ska se till att varor kan transiteras fritt genom sina respektive territorier, på den färdväg som lämpar sig bäst för transiteringen. I detta avseende ska eventuella begränsningar, kontroller eller krav grundas en objektiv allmän politik, vara icke-diskriminerande, stå i proportion till den eftersträvade nyttan och tillämpas på ett enhetligt sätt.
2. Utan att det påverkar tillämpningen av legitima tullkontroller, ska parterna ge varor från den andra parten som transiteras över territoriet en behandling som inte får vara mindre förmånlig än den som ges för varor på hemmamarknaden vid export, import och transport.
3. Parterna ska inrätta tullsystem för transit som gör att varor kan transporteras utan att tull eller andra avgifter behöver betalas, under förutsättning att lämpliga garantier kan ställas.
4. Parterna åtar sig att främja och införa regionala system för transitering i syfte att minska handelshindren.
5. Parterna ska följa internationella bestämmelser och standarder i fråga om transitering av varor.
6. Parterna ska se till att alla berörda instanser på deras respektive territorier samarbetar och samordnar sina insatser för att underlätta transiteringen och främja samarbetet över gränserna.

Artikel 40

Förbindelser med näringslivet

Parterna är överens om att

- a) se till att information om lagstiftning, förfaranden och avgifter på lämpligt sätt görs allmänt tillgänglig och i möjligaste mån på elektronisk väg,
- b) verka för samarbete mellan ekonomiska aktörer och relevanta myndigheter genom tillämpning av objektiva och allmänt tillgängliga förfaranden, t.ex. samförståndsavtal som bygger på dem som offentliggjorts av WCO,
- c) se till att deras respektive tullbestämmelser och andra krav och förfaranden knutna till dessa fortsatt tillgodoser näringslivets behov, följer bästa praxis och begränsar handeln så lite som möjligt,
- d) det behövs regelbundna samråd, som ska ske i god tid med företrädarna för handeln rörande lagstiftningsförslag och förfaranden som rör tull- och handelsfrågor; båda parter ska för detta ändamål inrätta lämpliga och regelbundna mekanismer för samråd mellan myndigheterna och näringslivet,
- e) det ska finnas tillräckligt med tid från det att nya eller ändrade lagar och författningar, förfaranden, tullar eller andra avgifter offentliggörs till dess att de träder i kraft. Parterna ska offentliggöra information av administrativ karaktär, t.ex. olika instansers krav, införsselförfaranden, öppettider och praktiska rutiner i hamnar och vid gränskontrollstationer samt uppgifter om kontakt- eller informationspunkter.

Artikel 41

Tullvärde

WTO-avtalet om tillämpning av artikel VII i Gattavtalet från 1994 ska gälla för tillämpningen av tullvärde i handeln parterna emellan. Parterna ska samarbeta i avsikt att nå samsyn i frågor som rör tullvärde.

Artikel 42

Regional integration i den västafrikanska regionen

1. Parterna är överens om att verka för tullreformer, särskilt harmonisering av förfaranden och lagstiftning, med målet att underlätta handeln i den västafrikanska regionen.
2. I detta syfte ska parterna inleda ett nära samarbete med alla berörda instanser vid införandet av relevanta internationella standarder på tullområdet.

Artikel 43

Samarbete

1. Parterna erkänner vikten av samarbete om åtgärder för tullar och förenklad handel för att genomföra detta avtal.
2. I enlighet med punkt 6 i bilaga D till WTO:s allmänna råds beslut av den 1 augusti 2004 och med förbehåll för de föreskrifter som anges i del III, är parterna överens om att införa lämpliga program för tekniskt och ekonomiskt bistånd som gör det möjligt att tillämpa bestämmelserna i detta kapitel, särskilt vad gäller

- a) utarbetande av lämpliga och förenklade bestämmelser i lagar och andra författningar,
- b) information till och medvetandegörande av företagare, bl.a. genom utbildning av berörd personal,
- c) kapacitetssuppleering hos, modernisering av och kopplingar mellan tullmyndigheter och relaterade tjänster.

Artikel 44

Övergångsbestämmelser

1. Parterna erkänner behovet av övergångsåtgärder för att garantera ett smidigt genomförande av bestämmelserna i detta kapitel.
2. Utan att det påverkar dess åtaganden inom ramen för WTO, ska Västafrikaparten medges en övergångsperiod på fem (5) år, räknat från den dag då det här avtalet träder i kraft, för att uppfylla skyldigheterna i artikel 38.1 b och d. Denna tidsfrist får omprövas beroende på resultatet av de reformer som ska genomföras av den västafrikanska regionen, i samarbete med Europeiska unionen.

Artikel 45

Särskilda kommittén för tullar och handelslättnader

1. Parterna ska inrätta en särskild kommitté för tullsamarbete och handelslättnader som ska bestå av företrädare för parterna.
2. Den särskilda kommittén för tullar och handelslättnader ska
 - a) övervaka genomförandet och hanteringen av detta kapitel, av protokollet om ursprungsregler och av protokollet om ömsesidigt administrativt bistånd,
 - b) fungera som samråds- och diskussionsforum i alla frågor om tullar, särskilt tullagstiftning och tullklareringsförfaranden, ursprungsregler, tullvärde, tulltaxeklassificering, tullsamarbete och ömsesidigt administrativt bistånd,
 - c) utveckla samarbetet med att utarbeta, genomföra och kontrollera tillämpningen av tullagstiftning, tullklareringsförfaranden, ursprungsregler, tullvärde, tulltaxeklassificering, tullsamarbete och ömsesidigt administrativt bistånd.
3. Den särskilda kommittén för tullar och handelslättnader ska samlas en gång per år, på ett datum och med en dagordning som parterna kommit överens om i förväg. Parterna kan vid behov besluta att sammankalla till ad hoc-möten i kommittén.
4. De båda parterna ska turas om att vara ordförande för den särskilda kommittén för tullar och handelslättnader.
5. Den särskilda kommittén för tullar och handelslättnader ska rapportera till EPA-kommittén.

KAPITEL 6

JORDBRUK, FISKE OCH TRYGGAD LIVSMEDELSFÖRSÖRJNING

Artikel 46

Mål

1. Parterna medger att jordbrukssektorn, inbegripet djurhållning, och fiskesektorn utgör en stor del av BNP i den västafrikanska regionen, spelar en framträdande roll i kampen mot bristen på livsmedel och ger intäkter och sysselsättning till större delen av den aktiva befolkningen.
2. Detta avtal bör genom sina ekonomiska och kommersiella effekter och åtgärderna i utvecklingsprogrammet inom ramen för det ekonomiska partnerskapsavtalet (Paped) bidra till en ökad produktivitet och konkurrenskraft och till en diversifiering av produktionen inom jordbruks- och fiskesektorerna. Det bör också främja en utveckling av sektorn för förädling och öka handeln med jordbruksprodukter, livsmedel och fiskeprodukter mellan parterna, i enlighet med en hållbar hantering av naturresurserna.
3. Parterna erkänner den jordbrukspotential som finns i den västafrikanska regionen och som ännu inte exploaterats, liksom behovet att stödja genomförandet av de nationella och regionala jordbruksstrategierna, inom ramen för samarbetspolitiken som de två parterna genomför enligt bestämmelserna i del III i detta avtal.
4. Parterna medger att fiskeresurserna liksom de biologiska och havsrelaterade resurserna är av stort intresse för Europeiska unionen och den västafrikanska regionen, och att de faktiska riskerna för att bestånden ska tömmas ut, framför allt genom industriellt fiske, kräver att parterna främjar en hållbar förvaltning av fiske- och vattenresurserna.
5. Parterna erkänner att de västafrikanska staternas fiskenäring och marina ekosystem är komplexa, biologiskt variationsrika och ömtåliga, och att man vid nyttjandet bör ta hänsyn till detta genom att effektivt och hållbart skydda och förvalta fiskenäringen och ekosystemen utifrån vetenskapliga rön och den försiktighetsprincip som fastställs i Förenta nationernas livsmedels- och jordbruksorganisations (FAO) uppförandekod för ansvarsfullt fiske.
6. Parterna erkänner också den ekonomiska och sociala betydelsen av fiskerirelaterad verksamhet och användningen av de västafrikanska staternas levande marina resurser, samt behovet att maximera deras bidrag till en tryggad livsmedelsförsörjning, sysselsättning, minskad fattigdom, ökade inkomster och social stabilitet i de samhällen som lever av fiske.
7. Parterna anser att en tryggad livsmedelsförsörjning för befolkningen och ökade försörjningsmöjligheter på landsbygden utgör viktiga faktorer för att minska fattigdomen och bör ingå i det bredare ramverket för hållbar utveckling i millennieutvecklingsmålen. Parterna är därför överens om att tillsammans verka för att undvika alla avbrott på livsmedels- och jordbruksmarknaderna i Västafrika.
8. Europeiska unionen förbinder sig att inom ramen för sin politik, inbegripet fiskepolitiken, stödja de västafrikanska staterna i utvecklingen av ett effektivt system för uppföljning, kontroll och övervakning av fisket.
9. Parterna är också överens om att det är viktigt för regionen att föra en politik som gör det möjligt att öka vinsterna från fisket till förmån för befolkningen i den västafrikanska regionen.
10. För att förverkliga målen i denna artikel ska parterna fullt ut beakta Västafrikapartens olika ekonomiska, sociala och miljömässiga förhållanden och behov samt olika utvecklingsstrategier.

Artikel 47

Tryggad livsmedelsförsörjning

Om tillämpningen av det här avtalet medför eller riskerar att medföra att Västafrikaparten eller en stat i den västafrikanska regionen får svårigheter vad gäller utbudet av eller tillgången på livsmedel eller andra produkter som är avgörande för att trygga livsmedelsförsörjningen, får Västafrikaparten eller staten ifråga vidta åtgärder i enlighet med förfarandena i artikel 22.

Artikel 48

Samarbete inom jordbruk och tryggad livsmedelsförsörjning

1. Samarbete inom jordbruk och tryggad livsmedelsförsörjning ska ingå inom ramen för artiklarna 53 och 69 i Cotonouavtalet. Parterna är överens om att bestämmelserna i Cotonouavtalet om detta kapitel och det här avtalet ska tillämpas så att de kompletterar och ömsesidigt förstärker varandra.
2. För att staterna i den västafrikanska regionen ska kunna trygga livsmedelsförsörjningen för sin befolkning och främja ett livskraftigt och hållbart jordbruk, ska de två parterna, i enlighet med bestämmelserna i del III, undersöka alla möjligheter till samarbete, särskilt på följande områden:
 - a) Främja program till stöd för bevattning och vattenhantering.
 - b) Främja tekniska framsteg, innovation och diversifiering inom jordbrukssektorn.
 - c) Sprida kunskap om användningen av miljövänliga insatsvaror i jordbruket.
 - d) Utveckla forskningen vad gäller produktion av bättre utsäde och hur detta används av lantbrukarna.
 - e) Utveckla ett integrerat jordbruks- och djurhållningssystem.
 - f) Förbättra lagring och förvaring av jordbruksprodukter.
 - g) Stärka statens stödjande och rådgivande roll i förhållande till privata aktörer.
 - h) Stärka jordbrukssystemen.
 - i) Anlägga vägförbindelser på landsbygden för att förbättra insamling och transport av jordbruksprodukter.
 - j) Bidra till förbättrade varningssystem för att förebygga kriser.
 - k) Bidra till utvecklingen av regionala varubörser för att centralisera information om den regionala tillgången till livsmedel.
 - l) Främja kontraktsjordbruk med partner från Europeiska unionen, till exempel i utbudet av ekologiska produkter.
 - m) Hitta nya möjligheter att utveckla och exportera produkter med stor internationell efterfrågan.
 - n) Främja lagstiftningen om äganderätt till fastigheter för att öka jordbrukarnas rättsliga säkerhet och på så sätt stödja utvecklingen av ett effektivt jordbruk och mobiliseringen av medel till förmån för privata investeringar i jordbrukssektorn.
3. Parterna är överens om att särskilda situationer med brist på livsmedel kan kräva att specifika program för livsmedelsbistånd genomförs till förmån för de länder som

drabbas. Dessa program bör dock inte på något sätt äventyra den politik för tryggad livsmedelsförsörjning som gäller i de stater som tar emot detta bistånd.

4. För att begränsa eventuella oönskade bieffekter av importen av livsmedelsbistånd i den västafrikanska regionen, förbinder sig de båda parterna att stödja de treparts mekanismer för livsmedelsbistånd som främjar saluföring av lokala jordbruksprodukter.
5. Parterna betonar jordbrukssektorns viktiga roll i ekonomin och för trygg livsmedelsförsörjning i Västafrika och, framför allt, sektorernas känslighet och beroende av de internationella marknaderna. Varje part ska garantera insyn i sin politik och sina åtgärder för internt stöd. Europeiska unionen ska därför regelbundet och på lämpligt sätt lämna en rapport till Västafrika om dessa åtgärder, vilken bland annat ska omfatta den rättsliga grunden, formerna av åtgärder och tillhörande belopp. På begäran av endera parten kan parterna utbyta information om alla åtgärder som gäller jordbrukspolitik.
6. EU-parten förbinder sig att inte använda exportstöd för jordbruksprodukter som exproteras till Västafrika.
7. För att genomföra samarbetet inom jordbruk och tryggad livsmedelsförsörjning ska parterna inrätta en permanent mekanism för dialog på alla områden som nämns i denna artikel. Villkoren för denna dialog ska specificeras i en överenskommelse mellan parterna.

Artikel 49

Samarbete om fiske

1. I syfte att utveckla och främja samarbetet på fiskeområdet enligt bestämmelserna i del III förbinder sig parterna att
 - a) samarbeta för en hållbar förvaltning av fiskeresurserna i den västafrikanska regionen och att tillämpa försiktighetsprincipen vid fastställandet av en hållbar nivå för fångsterna och av villkoren för åtkomst till fiskeresurserna, vilka måste följas för att förhindra överfiske av bestånd och all negativ påverkan på miljö och ekosystem,
 - b) främja förbättrad utbudskapacitet och konkurrenskraft för fiskeprodukter; i detta syfte förbinder sig Europeiska unionen att stödja medlemsstaterna i regionen så att de kan uppfylla kraven som följer av tillämpningen av SPS-åtgärder och utveckla den regionala marknaden för fiskeprodukter,
 - c) främja investeringar och tillgång till finansiering för att öka produktiviteten för fiskeföretag i regionen,
 - d) samarbeta för en hållbar förvaltning av det småskaliga fisket och för att utveckla och genomföra en utvecklingsstrategi för vattenbruket i Västafrika,
 - e) utarbeta och föreslå minimiåtgärder som fartyg ska följa för att man ska få bättre uppföljning, kontroll och övervakning av deras verksamhet,
 - f) göra samordnade satsningar för att förbättra möjligheterna att hindra, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske (IUU) och vidta lämpliga åtgärder i detta syfte; inom ramen för detta förbinder sig parterna att vidta alla nödvändiga åtgärder för att få slut på olagligt fiske och se till att det

inte kan fortsätta, utan att det påverkar alla andra åtgärder som parterna bedömer som lämpliga,

- g) införa ett kontrollsystem för fartyg (VMS) för hela Västafrika och alla stater i Västafrika ska då använda ett kompatibelt VMS-system,
- h) förutom ett obligatoriskt kompatibelt VMS-system, förbinder sig hela Västafrika att tillsammans med EU-parten utveckla andra mekanismer för att säkerställa effektiva kontroll- och övervakningsstrategier,
- i) förenkla förfaranden och villkor för spårbarhet och certifiering av exporterade fiskeprodukter från regionen till unionsmarknaden,
- j) förbättra och förstärka mekanismerna och arrangemangen för kontroll, övervakning och uppföljning av fisket, för att bekämpa olagligt, oredovisat och oreglerat fiske samt anta minimiåtgärder som fartygen måste följa och som möjliggör uppföljning, kontroll och övervakning av deras verksamhet,
- k) tillåta att lämpliga skyddsåtgärder vidtas, grundade på vetenskapliga rekommendationer och efter samråd med olika berörda aktörer, inbegripet Europeiska unionen om den hållbara förvaltningen av fiske- och vattenresurserna i regionen riskerar att äventyras.
- l) förstärka den vetenskapliga forskningen om kunskapen om fiskeresursernas tillstånd i den västafrikanska regionen,
- m) förbättra och stärka informationssystemet och systemet för statistisk bearbetning inom fiske, särskilt vad gäller vandrare arter,
- n) förstärka samarbetet på alla områden som är av gemensamt intresse för fisket.

Artikel 50

Regional integration

1. Parterna erkänner att en förbättrad integration av marknaderna och sektorerna för jordbruk och livsmedel mellan de västafrikanska staterna, genom att man successivt avskaffar de kvarstående hindren och antar ett lämpligt regelverk, skulle bidra till en fördjupning av den regionala integrationsprocessen och av förverkligandet av målen i detta kapitel.
2. Parterna ska verka för att, i enlighet med bestämmelserna i del III och utvecklingsprogrammet inom ramen för det ekonomiska partnerskapsavtalet (Paped), utarbeta och genomföra en regional sektorspolitik inom jordbruk och fiske och förbättra de regionala marknadernas effektivitet inom dessa sektorer.

Artikel 51

Informationsutbyte och samråd om jordbruks- och fiskefrågor

1. Parterna är överens om att utbyta erfarenheter, information och bästa praxis och att samråda på alla områden som omfattas av målen i detta kapitel och som är av betydelse för handeln mellan parterna.
2. Parterna är eniga om att denna dialog är särskilt viktig på följande områden:

- a) Utbyte av information om produktion, förbrukning och handel på jordbruksområdet och om utvecklingen på de respektive marknaderna för jordbruks- och fiskeprodukter.
- b) Utbyte av information om politik, lagar och andra författningar inom jordbruk, landsbygdsutveckling och fiske.
- c) Diskussion om de politiska och institutionella förändringar som behövs som underlag för omvandlingen av jordbruks- och fiskerisektorerna samt utformningen och genomförandet av regionala åtgärder rörande jordbruk, livsmedel, landsbygdsutveckling och fiske i syfte att uppnå regional integration.
- d) Åsiktsutbyten om ny teknik samt politik och åtgärder rörande kvalitetskontroll.
- e) Åsiktsutbyten för bättre kunskap om och uppföljning av gällande privata standarder i Europeiska unionen.

DEL III

SAMARBETE FÖR GENOMFÖRANDET AV UTVECKLINGSDIMENSIONEN OCH FÖRVERKLIGANDE AV MÅLEN I AVTALET OM EKONOMISKT PARTNERSKAP

Artikel 52

Mål

1. Inom ramen för det här avtalet förbinder sig parterna att stärka sitt samarbete och tillsammans sträva efter att genomföra avtalet om ekonomiskt partnerskap och uppnå dess mål. EU-parten förbinder sig att stödja Västafrikaparten i genomförandet av ett avtal om ekonomiskt partnerskap som kan leda till utveckling.
2. Parternas gemensamma åtaganden ingår i visionen om utveckling av den västafrikanska regionen och ska bidra till att förverkliga de prioriteringar som fastställs i del I av detta avtal. Parterna erkänner därför att ett förbättrat tillträde till Europeiska unionens marknad inte räcker som villkor för att uppnå en lönsam integrering av den västafrikanska regionen i världshandeln. Parterna förbinder sig också att genomföra effektiva åtgärder som bör bidra till en starkare, mer konkurrenskraftig och diversifierad ekonomisk bas i den västafrikanska regionen, vilket kan fördjupa den ekonomiska integrationen och underlätta anpassningen i det nya sammanhang som detta avtal skapar, så att man kan utnyttja fördelarna med det ekonomiska partnerskapet.

Artikel 53

Principer

1. Parterna är överens om att inleda ett samarbete i syfte att tekniskt och ekonomiskt stödja Västafrikas ansträngningar att genomföra de åtaganden som görs inom ramen för detta avtal. Samarbetet syftar också till att undanröja alla hinder för en diversifierad och ökad produktion, med målet att öka den intraregionala handeln och utnyttja tillträdet till den europeiska marknaden. Parterna förbinder sig att genomföra utvecklingsprogrammet inom ramen för det ekonomiska partnerskapsavtalet (Paped), för att säkerställa att målen för avtalet uppnås. Cotonouavtalets bestämmelser om

regionalt ekonomiskt samarbete och regional ekonomisk integration ska därför genomföras så att fördelarna med det här avtalet blir största möjliga.

2. Parterna är överens om att säkerställa samstämmighet mellan utvecklingssamarbetet och parternas internationella åtaganden för hållbar utveckling och regionala utvecklingsstrategier.
3. Den nya handelsordning som inrättas med detta avtal och de åtaganden som görs enligt utvecklingssamarbetet ska komplettera varandra och tillsammans bidra till avtalets utvecklingsdimension. I enlighet med artikel 2.4 i detta avtal, ska den nya handelsordningen grundas på ömsesidighet, hänsyn till skillnaderna i utveckling och särskild och differentierad behandling, liksom en successiv och asymmetrisk liberalisering av handeln för Västafrika.
4. Parterna är också överens om att bestämmelserna i denna del inte ska tolkas som att de hindrar Västafrikaparten från att nå sina tillväxt- och utvecklingsmål och att genomföra sin politik och sin regionala integration.

Artikel 54

Finansieringsformer

1. Europeiska unionen förbinder sig att stödja åtgärder och projekt i samband med avtalets utvecklingsdimension. Finansieringen från Europeiska unionen² gällande samarbete för utveckling mellan Västafrika och Europeiska unionen till stöd för genomförandet av det här avtalet ska ske inom ramen för
 - a) relevanta bestämmelser och förfaranden i Cotonouavtalet, särskilt förfarandena för programplanering i Europeiska utvecklingsfonden,
 - b) relevanta instrument som finansieras genom Europeiska unionens allmänna budget,
 - c) andra finansieringsmekanismer som ska skapas om Cotonouavtalet skulle upphöra att gälla.
2. Europeiska unionens medlemsstater åtar sig gemensamt att med hjälp av sina respektive utvecklingspolitiska åtgärder och utvecklingsinstrument, bland annat genom handelsbistånd, stödja insatser för utvecklingssamarbete som syftar till regionalt ekonomiskt samarbete och genomförandet av det här avtalet på såväl nationell som regional nivå, i överensstämmelse med principerna om biståndets effektivitet, samordning och komplementaritet.
3. Europeiska unionen och dess medlemsstater åtar sig att finansiera avtalets utvecklingsdimension minst under den period då liberaliseringen av handeln i Västafrika pågår inom ramen för detta avtal, i enlighet med finansieringsinstrumenten, parternas rättsliga bestämmelser och principerna i artikel 2 i detta avtal.
4. Europeiska unionen och dess medlemsstater åtar sig att stödja Västafrika med att mobilisera kompletterande finansiering av utvecklingsdimensionen i avtalet hos andra bidragsgivare.

² Omfattar ej medlemsstaterna.

Artikel 55

Utvecklingsprogrammet inom ramen för det ekonomiska partnerskapsavtalet

Som stöd för regionen egna satsningar på utveckling ska parterna vidta lämpliga tekniska och ekonomiska åtgärder för att genomföra utvecklingsprogrammet inom ramen för det ekonomiska partnerskapsavtalet (Paped) och uppnå målen inom detta, i enlighet med artikel 54 ovan, och för att förverkliga utvecklingsdimensionen i detta avtal.

Artikel 56

Målen för utvecklingsprogrammet

1. Utvecklingsprogrammet inom ramen för det ekonomiska partnerskapsavtalet ingår i en långsiktig vision för att uppnå avtalets utvecklingsmål. Det allmänna målet är att bygga upp en konkurrenskraftig regional ekonomi som är väl integrerad i världsekonomin och som stimulerar tillväxt och hållbar utveckling. Det ska finnas en samstämmighet mellan utvecklingsprogrammet och programmet för bistånd för handel i den västafrikanska regionen och med de regionala strategierna för ekonomisk och sektoriell utveckling i denna region.
2. Det specifika målet för utvecklingsprogrammet är att möjliggöra för den västafrikanska regionen att till fullo kunna utnyttja fördelarna med det ekonomiska partnerskapet och att kunna klara av de anpassningsrelaterade kostnader och svårigheter som det medför att genomföra avtalet.
3. I detta syfte bör utvecklingsprogrammet bidra till att
 - a) uppnå en snabb och varaktig sysselsättningsskapande ekonomisk tillväxt som i sin tur bidrar till en hållbar ekonomisk utveckling och minskad fattigdom i den västafrikanska regionen,
 - b) öka diversifieringen och konkurrenskraften för ekonomierna i den västafrikanska regionen,
 - c) öka produktionen och intäkterna bland befolkningen,
 - d) fördjupa den regionala integrationsprocessen och öka den intraregionala handeln,
 - e) öka marknadsandelarna för den västafrikanska regionen på den europeiska marknaden, bland annat genom förbättrad tillgång till denna marknad,
 - f) främja investeringar i Västafrika, stödja partnerskap mellan den privata sektorn i Europeiska unionen och Västafrika och förbättra företagsklimatet i den västafrikanska regionen.

Artikel 57

Områden som omfattas av utvecklingsprogrammet

De områden som omfattas av utvecklingsprogrammet är följande:

- a) Diversifiering och ökning av produktionskapacitet.
- b) Utveckling av den intraregionala handeln och förbättrad tillgång till internationella marknader.

- c) Förbättring och förstärkning av nationella och regionala infrastrukturer kopplade till handel.
- d) Genomförande av nödvändiga anpassningar och beaktande av andra behov kopplade till handel.
- e) Genomförande och uppföljning-utvärdering av det ekonomiska partnerskapet av den västafrikanska regionen.

Artikel 58

Villkor för genomförande av utvecklingsprogrammet

1. För utvecklingsprogrammet gäller ett protokoll som är en integrerad del av avtalet och som återfinns i bilaga F. Villkoren för genomförandet av programmet kommer att fastställas i detta protokoll.
2. Utvecklingsprogrammet ska genomföras med hjälp av en verksamhetsplan med tillhörande finansiell utvärdering, tidsplan och indikatorer för uppföljning av genomförandet. I enlighet med artikel 54 ovan omfattas aktivitetsplanen av ett finansiellt åtagande från Europeiska unionens och dess medlemsstaters sida för genomförandet.
3. Utvecklingsprogrammet ska utvärderas med ett intervall som parterna kommer överens om. Utvecklingsprogrammet ska regelbundet revideras utifrån resultaten av genomförandet av avtalet och dess påverkan. En mekanism som bygger på gemensamt definierade indikatorer ska göra det möjligt att hela tiden övervaka programmets genomförande och dess effekter.
4. Inom ramen för den gemensamma utvärdering som nämns i punkt 3, ska parterna sträva efter att uppnå synergi mellan å ena sidan takten i genomförandet av den västafrikanska regionens åtaganden, och å andra sidan de framsteg som görs med verksamheten och programmen inom utvecklingsprogrammet, inbegripet mobiliseringen av medel för finansieringen, liksom förbättringen av regionens konkurrenskraft och produktionskapacitet. Parterna ska inom ramen för EPA-rådet vidta åtgärder enligt detta avtal, särskilt artikel 54, för att stärka denna synergi.

Artikel 59

Stöd till genomförandet av bestämmelserna

Parterna är eniga om att handelsrelaterade bestämmelser, där samarbetet ska inriktas på de områden som anges i respektive kapitel, är väsentliga för att uppnå målen i detta avtal. Samarbetet ska ske i överensstämmelse med bestämmelserna i artikel 54.

Artikel 60

Skattejusteringar

1. Parterna medger att det kan vara en utmaning för den västafrikanska regionen att avskaffa eller avsevärt sänka tullarna såsom föreskrivs i detta avtal, och de är överens om att inleda en dialog och ett samarbete på detta område.
2. Mot bakgrund av den tidsplan för avveckling av tullavgifterna som parterna kommit överens om i detta avtal är de eniga om att inleda en fördjupad dialog om reformer

och skattepolitiska anpassningsåtgärder för att eliminera budgetunderskottet och på sikt säkra budgetbalans i de västafrikanska staterna.

3. Västafrika åtar sig att genomföra skattereformer inom ramen för den skattepolitiska övergångsprocess som blir resultatet av liberaliseringen. Europeiska unionen åtar sig att stödja Västafrika i genomförandet av dessa reformer. Med hänsyn till reformerna åtar sig Europeiska unionen att tillhandahålla finansiella medel för att täcka följderna av den nettoskatt som avtalats mellan parterna, under perioden för tullavvecklingen.

Artikel 61

Instrument

1. Vid genomförandet av del III i det här avtalet är parterna överens om att inrätta följande instrument:
 - a) Ett observationsorgan för konkurrenskraft
 - b) En regional fond för avtalet om ekonomiskt partnerskap (nedan kallad *EPA-fonden*).
2. Observationsorganet för konkurrenskraft är ett av instrumenten för uppföljning och utvärdering av genomförandet av avtalet. Det omfattar tydliga indikatorer för uppföljning och utvärdering för bedömning av partnerskapsavtalets effekter. Indikatorena ska införas så snart avtalet har undertecknats.
3. Parterna erkänner de regionala finansieringsmekanismernas betydelse. EPA-fonden är det främsta instrumentet för utvecklingsprogrammet inom ramen för det ekonomiska partnerskapsavtalet, och det bästa redskapet för att förmedla stödet från Europeiska unionen och dess medlemsstater.
4. EPA-fonden upprättas därför av och för regionen för att styra finansieringen på regional nivå och vid behov på nationell nivå och genomföra stödåtgärderna i detta avtal på ett effektivt sätt.
5. Europeiska unionen och dess medlemsstater åtar sig att förmedla sitt stöd antingen genom regionens egna finansieringsmekanismer, eller genom andra mekanismer som väljs av de avtalsslutande staterna i detta avtal. Dessa mekanismer ska införas i enlighet med principerna om biståndseffektivitet i Parisförklaringen, i syfte att garantera ett förenklat, effektivt och snabbt genomförande. Parterna kan komma överens om andra finansieringsmekanismer eller villkor.
6. EPA-kommittén ska bestämma villkoren för förvaltningen av de två instrument som avses i punkt 1 i denna artikel.

DEL IV

FÖREBYGGANDE AV TVISTER OCH TVISTELÖSNING

KAPITEL 1

SYFTE, TILLÄMPNINGSOMRÅDE OCH PARTER

Artikel 62

Syfte

Syftet med denna del av avtalet är att fastställa metoder för att förebygga och lösa tvister som kan uppstå mellan parterna, så att man kan nå en ömsesidigt godtagbar lösning.

Artikel 63

Tillämpningsområde

1. Denna del ska tillämpas på alla tvister om tolkningen och tillämpningen av detta avtal, med förbehåll för artiklarna 20 och 21.
2. Trots vad som sägs i punkt 1, ska det förfarande som fastställs i artikel 98 i Cotonouavtalet tillämpas vid tvister angående finansieringen av utvecklingssamarbetet.

Artikel 64

Parter i tvisten

1. Europeiska unionen och dess medlemsstater ska betraktas som en enda part när det gäller att förebygga och lösa tvister som uppstår vid tillämpningen av detta avtal.
2. Ecowas, Uemoa och alla de västafrikanska staterna, inklusive Mauretanien, ska också betraktas som en enda part när det gäller att förebygga och lösa tvister som uppstår vid tillämpningen av detta avtal.

KAPITEL 2

FÖREBYGGANDE AV TVISTER: SAMRÅD OCH MEDLING

Artikel 65

Samråd

1. Parterna ska sträva efter att lösa de tvister som omfattas av artikel 63 genom att inleda uppriktiga samråd i syfte att nå en ömsesidigt godtagbar lösning.
2. Samråd inleds genom att endera parten sänder en skriftlig begäran till den andra parten med kopia till EPA-kommittén. I begäran ska den första parten ange vilken åtgärd det är fråga om och vilka bestämmelser i avtalet som parten anser att åtgärden strider mot.
3. Samråden ska hållas inom fyrtio (40) dagar från den dag då begäran inges. Samråden ska anses avslutade senast sextio (60) dagar efter det att begäran om samråd ingavs, om inte båda parterna är överens om att fortsätta samrådet. All information som lämnas under samrådet ska förbli konfidentiell.
4. Samråd om brådskande ärenden, bland annat frågor som gäller lättfördärliga varor eller säsongsvaror, ska hållas inom femton (15) dagar från den dag då begäran om samråd ingavs och ska anses vara avslutade senast trettio (30) dagar efter det att begäran om samråd ingavs.
5. EU-parten ska i alla skeden av förebyggandet och lösningen av tvister särskilt uppmärksamma den situation som råder och de speciella problem och intressen som förekommer i de västafrikanska staterna och den västafrikanska regionen.
6. Om samråden inte hålls inom de tidsfrister som fastställs i punkt 3 eller 4, eller om samråden har avslutats men ingen ömsesidigt godtagbar lösning har nåtts, får den klagande parten begära att ett skiljeförfarande inleds i enlighet med detta avtal.

Artikel 66

Medling

1. Om samråden inte leder till någon ömsesidigt godtagbar lösning kan parterna efter överenskommelse vända sig till en medlare. Såvida inte parterna enas om något annat ska medlingen avse samma fråga som den som anges i begäran om samråd.
2. Om parterna inom tio dagar från det att begäran om medling lämnades in inte kunnat enas om en medlare, ska ordföranden för EPA-kommittén, eller dennes ställföreträdare, som utses av den initiativtagande parten, genom lottning utse en medlare bland de personer som är upptagna i förteckningen i artikel 83 och som inte är medborgare i någon av parterna. Urvalet ska ske inom tjugo (20) dagar från det datum då begäran om medling lämnades in och i närvaro av en företrädare för vardera parten.
3. Senast trettio (30) dagar efter det att medlaren har utsetts ska han eller hon kalla till ett möte mellan parterna. Båda parternas inlagor ska vara medlaren till handa senast femton (15) dagar före mötet och medlaren ska avge ett yttrande senast fyrtiofem (45) dagar efter att han eller hon har utsetts.
4. Medlarens yttrande får innehålla rekommendationer om hur tvisten bör lösas i enlighet med de bestämmelser som avses i artikel 63. Medlarens yttrande är inte bindande.
5. Parterna kan enas om att ändra tidsfristerna i punkt 3. Medlaren kan också besluta att ändra dessa tidsfrister på begäran av någon av parterna eller på eget initiativ, på grund av ärendets komplexitet eller de särskilda svårigheter som den berörda parten stött på.
6. Medlingsförfarandena, särskilt alla uppgifter som läggs fram och de ståndpunkter som parterna intagit under dessa förfaranden, ska vara konfidentiella.

KAPITEL 3

TVISTELÖSNINGSFÖRFARANDEN

Avsnitt I – Skiljeförfarande

Artikel 67

Inledande av skiljeförfarandet

1. Om parterna inte har lyckats lösa tvisten genom samråd i enlighet med artikel 65, eller genom medling i enlighet med artikel 66, får den klagande parten begära att det tillsätts en skiljenämnd.
2. Begäran om tillsättande av en skiljenämnd ska lämnas in skriftligen till den svarande parten och till EPA-kommittén. Den klagande parten ska i sin begäran ange den särskilda situation och/eller åtgärd klagomålet gäller och förklara hur denna situation och/eller åtgärd kan anses strida mot bestämmelserna i detta avtal.

Artikel 68

Sammansättning av skiljenämnden

1. Skiljenämnden ska bestå av tre (3) skiljemän.

2. Inom tio (10) dagar efter det att begäran om tillsättande av en skiljenämnd har inletts till EPA-kommittén, ska parterna samråda för att enas om nämndens sammansättning.
3. Om parterna inte kan enas om nämndens sammansättning inom den tidsfrist som fastställs i punkt 2, kan endera parten begära att ordföranden för EPA-kommittén eller dennes ställföreträdare utser alla tre ledamöterna genom lottning bland de personer som är upptagna i förteckningen i artikel 83 enligt följande: en bland de personer som den klagande parten föreslagit, en bland de personer som den svarande parten föreslagit och en bland de personer som av parterna utsetts att fungera som ordförande. Om parterna enas om en eller flera av ledamöterna i skiljenämnden, ska de övriga ledamöterna utses genom samma förfarande.
4. Ordföranden i EPA-kommittén eller dennes ställföreträdare ska genom lottning, inom fem (5) dagar från det att någon av parterna ingett den begäran som avses i punkt 3, utse skiljemännen i närvaro av en företrädare för varje part. Dag och tid för valet ska meddelas parterna. Om någon part efter att ha fått en kallelse underlåter att sända sin företrädare, ska detta inte på något sätt påverka valets giltighet.
5. Skiljenämnden ska anses ha tillsatts den dag då de tre skiljemännen utsågs.
6. Fördelningen av kostnaderna för skiljeförfarandet ska anges i arbetsordningen.

Artikel 69

Interimsrapport från skiljenämnden

Skiljenämnden ska, i allmänhet senast etthundratjugo (120) dagar från den dag då den tillsattes, för parterna lägga fram en interimsrapport som innehåller både en beskrivande del och nämndens slutsatser. Parterna får inom femton (15) dagar efter det att interimsrapporten lagts fram skriftligen lämna synpunkter på särskilda aspekter i rapporten.

Artikel 70

Skiljenämndens avgörande

1. Skiljenämnden ska överlämna sitt avgörande till parterna och till EPA-kommittén senast etthundrafemtio (150) dagar efter den dag då skiljenämnden tillsattes. Om skiljenämnden anser att denna tidsfrist inte kan hållas ska nämndens ordförande skriftligen underrätta parterna och EPA-kommittén om detta samt ange skälen till förseningen och vilket datum nämnden planerar att ha avslutat sitt arbete. Avgörandet får under inga omständigheter meddelas senare än etthundraåttio (180) dagar efter den dag då nämnden tillsattes.
2. I brådskande fall, bl.a. fall som gäller lättförädliga varor och säsongsvaror, ska skiljenämnden göra sitt yttersta för att lämna sitt avgörande inom sjuttiofem (75) dagar från den dag då den tillsattes. Avgörandet får under inga omständigheter meddelas senare än nittio (90) dagar efter den dag då nämnden tillsattes. Skiljenämnden får inom tio (10) dagar från den dag då den tillsattes lämna ett preliminärt avgörande i frågan om huruvida den anser att fallet är brådskande.
3. Endera parten kan begära att skiljenämnden lämnar rekommendationer om hur den svarande parten skulle kunna följa avgörandet.

Avsnitt II – Överensstämmelse

Artikel 71

Åtgärder för att följa skiljenämndens avgörande

Varje part ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa skiljenämndens avgörande, och parterna ska sträva efter att enas om vilken tidsfrist som är rimlig för att följa avgörandet.

Artikel 72

Rimlig tidsfrist för att följa skiljenämndens avgörande

1. Den svarande parten ska inom trettio (30) dagar från den dag då skiljenämndens avgörande överlämnades till parterna, till den klagande parten och till EPA-kommittén anmäla den tidsfrist (nedan kallad *rimlig tidsfrist*) som den kommer att behöva för att följa avgörandet.
2. Om parterna inte kan enas om vad som utgör en rimlig tidsfrist för att följa skiljenämndens avgörande, ska den klagande parten inom tjugo (20) dagar från den anmälan som avses i punkt 1 skriftligen begära att skiljenämnden fastställer den rimliga tidsfristens längd. Denna begäran ska samtidigt sändas till den andra parten och till EPA-kommittén. Skiljenämnden ska överlämna sitt avgörande till parterna och EPA-kommittén senast trettio (30) dagar efter den dag då begäran ingavs.
3. Vid fastställandet av den rimliga tidsfristen ska skiljenämnden ta hänsyn till hur lång tid det normalt tar den part som klagomålet avser att anta lagar eller administrativa bestämmelser som är jämförbara med dem som den parten anser vara nödvändiga för att säkra överensstämmelse. Varje part får lägga fram sina uppskattningar om vad som är normal tidsfrist för att anta dessa bestämmelser. Skiljenämnden får också ta hänsyn till uppenbara kapacitetsbegränsningar som kan påverka hur lång tid det kan ta för den svarande parten att anta de nödvändiga bestämmelserna.
4. Om skiljenämnden eller några av dess ledamöter inte kan sammankallas på nytt, ska förfarandena i artikel 68 tillämpas. Tidsfristen för att meddela ett avgörande ska vara fyrtiofem (45) dagar från den dag då den begäran som avses i punkt 2 ingavs.
5. Den rimliga tidsfristen kan förlängas efter överenskommelse mellan parterna.

Artikel 73

Översyn av åtgärder som har vidtagits för att verkställa skiljenämndens avgörande

1. Den svarande parten ska före utgången av den rimliga tidsfristen till den andra parten och EPA-kommittén anmäla vilka åtgärder den har vidtagit för att följa skiljenämndens avgörande.
2. Om det råder oenighet mellan parterna om huruvida en åtgärd, så som den anmälts enligt punkt 1, är förenlig med bestämmelserna i det här avtalet eller inte, får den klagande parten skriftligen begära att frågan hänskjuts till skiljenämnden för avgörande. I begäran ska det anges exakt vilka åtgärder klagomålet gäller och varför dessa åtgärder är oförenliga med bestämmelserna i detta avtal. Skiljenämnden ska meddela sitt avgörande inom nittio (90) dagar från den dag då begäran ingavs. I brådskande fall, bland annat fall som gäller lättfördärvliga varor och säsongsvaror, ska skiljenämnden lämna sitt avgörande inom fyrtiofem (45) dagar från den dag då begäran ingavs.

3. Om skiljenämnden eller några av dess ledamöter inte kan sammankallas på nytt, ska förfarandena i artikel 68 tillämpas. Tidsfristen för att meddela ett avgörande ska vara etthundrafem (105) dagar från den dag då den begäran som avses i punkt 2 ingavs.

Artikel 74

Provisorisk kompensation om skiljenämndens avgörande inte följs

1. Om den svarande parten inte anmäler de åtgärder som har vidtagits för att följa skiljenämndens avgörande innan den rimliga tidsfristen har löpt ut, eller om skiljenämnden fastställer att de åtgärder som anmälts enligt artikel 73.1 inte är förenliga med den partens förpliktelser enligt artikel 71, ska den svarande parten, om den klagande parten så begär, erbjuda provisorisk ersättning.
2. Om ingen överenskommelse om ersättning har kunnat träffas inom trettio (30) dagar från utgången av den rimliga tidsfristen eller från skiljenämndens avgörande enligt artikel 73, om att de åtgärder som vidtagits för att följa avgörandet inte är förenliga med bestämmelserna i artikel 71, ska den klagande parten ha rätt att vidta lämpliga åtgärder efter att ha anmält detta till den andra parten. Den klagande parten ska sträva efter att välja åtgärder som i minsta möjliga utsträckning påverkar uppnåendet av målen i detta avtal. I förekommande fall ska de provisoriska åtgärdernas effekt på de västafrikanska staternas ekonomi beaktas och de får inte påverka utvecklingsbiståndet till den västafrikanska regionen.
3. EU-parten ska iaktta vederbörlig återhållsamhet när den begär ersättning eller vidtar lämpliga åtgärder i enlighet med punkterna 1 och 2 och ska ta hänsyn till Västafrikas situation som utvecklingsland.
4. De lämpliga åtgärderna eller ersättningen ska vara tillfälliga och ska tillämpas endast till dess att den åtgärd som ansågs oförenlig har dragits tillbaka eller ändrats på ett sätt som gör att den överensstämmer med artikel 71, eller tills parterna är överens om att avsluta tvistelösningsförfarandet.

Artikel 75

Översyn av åtgärder som har vidtagits för att följa avgörandet efter införandet av lämpliga åtgärder

1. Den svarande parten ska underrätta den andra parten och EPA-kommittén om alla åtgärder som den har vidtagit för att följa skiljenämndens avgörande och begära att den klagande parten upphör att tillämpa de vidtagna åtgärderna.
2. Om parterna inte når en överenskommelse om de anmälda åtgärdernas förenlighet med bestämmelserna i det här avtalet inom trettio (30) dagar från den dag då anmälan ingavs, ska den klagande parten skriftligen begära att frågan hänskjuts till skiljenämnden för avgörande. Denna begäran ska sändas till den andra parten och till EPA-kommittén. Skiljenämndens avgörande ska avges inom fyrtiofem (45) dagar från det att begäran lämnades in och ska sändas till parterna och till EPA-kommittén. Om skiljenämnden fastställer att vidtagna åtgärder inte är förenliga med relevanta bestämmelser i det här avtalet, ska den undersöka möjligheterna för den klagande parten att fortsätta att tillämpa de vidtagna åtgärderna. Om nämnden anser att åtgärderna är förenliga med bestämmelserna i avtalet, ska den klagande parten upphöra att tillämpa de vidtagna åtgärderna.

- 3 Om skiljenämnden eller några av dess ledamöter inte kan sammankallas på nytt, ska förfarandena i artikel 68 tillämpas. Tidsfristen för att meddela ett avgörande ska vara sextio (60) dagar från den dag då den begäran som avses i punkt 2 ingavs.

Avsnitt III – Gemensamma bestämmelser och övergångsbestämmelser

Artikel 76

Ömsesidigt godtagbar lösning

Parterna kan när som helst enas om en ömsesidigt godtagbar lösning av tvister. De ska anmäla sin lösning till EPA-kommittén. När en ömsesidigt godtagbar lösning har nåtts ska förfarandet avslutas.

Artikel 77

Arbetsordning

EPA-kommittén ska inom tre (3) månader efter det att den har inrättats anta en arbetsordning.

Artikel 78

Upplysningar och råd i tekniska frågor

På begäran av en part eller på eget initiativ får skiljenämnden inhämta upplysningar för förfarandet i skiljenämnden från alla källor som den finner lämpliga, inbegripet från parterna i tvisten. Nämnden ska också ha rätt att begära expertutlåtanden om den finner det lämpligt. Upplysningar som inhämtas på detta sätt ska delges båda parterna, som ska kunna lämna synpunkter.

Artikel 79

Språk

1. Parternas gemensamma arbetsspråk under förfarandena för förebyggande och lösning av tvister ska vara engelska, franska eller portugisiska.
2. Parterna ska lämna sina skriftliga eller muntliga inlagor på ett av dessa tre officiella språk.

Artikel 80

Tolkningsregler

Skiljenämnden ska tolka bestämmelserna i det här avtalet i enlighet med sedvanerättsliga regler för tolkning av folkrätten, inklusive de regler som fastställs i Wienkonventionen om traktaträtten. Skiljenämndens avgöranden kan inte utvidga eller begränsa de rättigheter och skyldigheter som följer av bestämmelserna i detta avtal.

Artikel 81

Skiljenämndens avgöranden

1. Skiljenämnden ska fatta beslut enhälligt. Om det inte går att nå ett enhälligt beslut, ska beslutet fattas genom enkel majoritet.

2. Skiljenämnden ska i sitt avgörande redovisa sakförhållandena, de relevanta avtalsbestämmelsernas tillämplighet och skälen till nämndens undersökningsresultat och slutsatser. EPA-kommittén ska offentliggöra skiljenämndens avgöranden, såvida kommittén inte beslutar något annat.
3. Skiljenämndens avgörande ska uttryckligen visa på vilket sätt den tagit hänsyn till den flexibilitet, inbegripet särskild och differentierad behandling, som föreskrivs i detta avtal och åberopats av en av parterna.
4. Trots vad som sägs i artikel 64 riktas de åtgärder som vidtas för att följa skiljenämndens avgörande särskilt till den stat eller de stater vars åtgärder har bedömts inte överensstämma med detta avtal. Om en bristande uppfyllelse av en förpliktelse enligt det här avtalet inte kan tillskrivas en viss stat, kan denna stat inte heller bli föremål för någon sanktion.

Artikel 82

Övergångsbestämmelse

Med hänsyn till den särskilda situationen i Västafrika är parterna överens om att, under en övergångsperiod på tio år räknat från den dag då det här avtalet träder i kraft, ska EU-parten prioritera samråd och medling som tvistelösningsmetod och iakttä återhållsamhet i sina krav.

KAPITEL 4

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 83

Förteckning över skiljemän

1. Senast tre (3) månader efter det att EPA-kommittén har inrättats ska den fastställa en förteckning över femton (15) skiljemän. Varje part ska utse en tredjedel av skiljemännen. De båda parterna ska enas om den återstående tredjedelen skiljemän som inte ska vara medborgare i någon av parternas stater och som kan fungera som ordförande för skiljenämnden. EPA-kommittén ska se till att det alltid finns femton (15) personer i förteckningen och att olika specialiteter inom internationell handel och inom ekonomiskt och handelsmässigt partnerskap mellan de två regionerna företräds.
2. Skiljemännen ska ha specialkunskaper eller erfarenhet inom juridik och internationell handel. De ska vara oberoende, uppträda i egenskap av enskilda individer och inte ta emot instruktioner från någon organisation eller regering eller ha anknytning till någon av parternas regeringar, samt följa den uppförandekod som bifogas arbetsordningen.

Artikel 84

Förhållande till skyldigheterna enligt WTO

1. Skiljenämnder som upprättas i enlighet med detta avtal är inte behöriga att behandla tvister som rör parternas respektive rättigheter och skyldigheter enligt avtalet om upprättandet av Världshandelsorganisationen (WTO).
2. Tillämpningen av detta avtals bestämmelser om tvistelösning ska inte utgöra något hinder för eventuella åtgärder inom ramen för WTO, inklusive

tvistelösningsåtgärder. Om en part har inlett ett tvistelösningsförfarande avseende en viss åtgärd, antingen i enlighet med artikel 67.1 i det här avtalet eller i enlighet med WTO-avtalet, får den dock inte inleda ett tvistelösningsförfarande avseende samma åtgärd i något annat forum förrän det första förfarandet är avslutat. Vid tillämpningen av denna punkt anses tvistelösningsförfaranden enligt WTO-avtalet ha inletts när en part har begärt att en panel ska tillsättas enligt artikel 6 i WTO-överenskommelsen om regler och förfaranden för tvistelösning.

3. Inget i detta avtal ska hindra en part från att genomföra ett sådant upphävande av skyldigheter som godkänts av WTO:s tvistelösningsorgan. WTO-avtalet får inte hindra parterna från att upphäva förmåner som beviljats i enlighet med detta avtal.

Artikel 85

Tidsfrister

1. Alla begränsade tidsfrister som fastställs i denna del, inbegripet skiljemännens tidsfrister för att meddela sina avgöranden, ska räknas i kalenderdagar från och med dagen efter den dag då den åtgärd eller händelse de avser inträffade. Om den sista dagen inte är en arbetsdag ska tidsfristen förlängas till nästa arbetsdag.
2. Alla tidsfrister som nämns i denna del av avtalet får förlängas genom överenskommelse mellan parterna.

Artikel 86

Samarbete

Parterna är överens om att samarbeta, även ekonomiskt, enligt bestämmelserna i del III, på området rättsligt bistånd, särskilt vad gäller kapacitetsuppbyggnad för att bestämmelserna om tvistelösning i detta avtal ska kunna tillämpas av Västafrikaparten.

DEL V

ALLMÄNNA UNDANTAG

Artikel 87

Allmän undantagsklausul

Under förutsättning att åtgärderna inte tillämpas på ett sätt som innebär en godtycklig eller oberättigad diskriminering mellan parterna i fall då likartade förhållanden råder, eller en förtäckt inskränkning av handeln med varor, tjänster eller i fråga om etablering, ska inget i det här avtalet tolkas som ett hinder för parterna att anta eller genomföra åtgärder

- a) som är nödvändiga för att skydda den allmänna säkerheten och moralen eller för att upprätthålla allmän ordning,
- b) som är nödvändiga för att skydda människors, djurs och växters liv eller hälsa,
- c) som är nödvändiga för att säkerställa efterlevnaden av lagar och andra författningar som inte är oförenliga med bestämmelserna i detta avtal, inklusive sådana åtgärder som gäller
 - i) förebyggande av bedrägliga eller olagliga förfaranden eller åtgärder för att komma till rätta med bristande uppfyllelse av förpliktelser enligt ett kontrakt,

- ii) skydd av enskildas privatliv i samband med bearbetning och spridning av personuppgifter och ge sekretesskydd av handlingar och individuella konton,
 - iii) säkerhet,
 - iv) efterlevnad av tullagstiftningen, eller
 - v) skydd av immateriella rättigheter,
- d) som gäller import eller export av guld eller silver,
- e) som gäller skyddet av nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde,
- f) som gäller bevarandet av uttömliga naturtillgångar om sådana åtgärder tillämpas i samband med begränsningar beträffande inhemsk produktion eller konsumtion av varor, inhemskt tillhandahållande eller konsumtion av tjänster eller beträffande inhemska investerare,
- g) som gäller produkter framställda inom kriminalvården, eller
- h) som har väsentlig betydelse för införskaffande eller distribution av produkter som det generellt eller lokalt råder brist på. Dessa åtgärder måste dock överensstämma med principen att parterna har rätt till en skälig del av det internationella utbudet av sådana produkter. Alla åtgärder som avses ovan och som är oförenliga med andra bestämmelser i det här avtalet ska upphävas så snart som omständigheterna som motiverade dem har upphört.

Artikel 88

Undantag i säkerhetssyfte

1. Inget i det här avtalet ska tolkas så att det
 - a) ålägger en part att lämna ut upplysningar vars utlämnande parten anser strida mot sina väsentliga säkerhetsintressen,
 - b) hindrar parterna från att vidta en åtgärd som de anser nödvändig för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen, där sådana åtgärder
 - i) avser klyvbara ämnen eller fusionsämnen eller ämnen ur vilka sådana ämnen kan framställas,
 - ii) avser ekonomisk verksamhet som utövas direkt eller indirekt för att försörja en militär inrättning,
 - iii) avser tillverkning av eller handel med vapen, ammunition och krigsmateriel,
 - iv) avser offentlig upphandling som är absolut nödvändig för nationella säkerhets- eller försvarssyften,
 - v) vidtas i krigstid eller i andra kritiska lägen i de internationella relationerna,
 - c) hindrar parterna från att vidta åtgärder för att fullgöra de skyldigheter de har tagit på sig i syfte att bevara internationell fred och internationell säkerhet.
2. EPA-kommittén ska i största möjliga utsträckning underrättas om åtgärder som vidtas enligt punkt 1 b och 1 c och om deras upphörande.

Artikel 89

Problem med betalningsbalansen

1. Om en part har allvarliga problem med betalningsbalansen eller allvarliga externa finansiella svårigheter, eller om sådana problem eller svårigheter riskerar att uppkomma, får parten införa eller upprätthålla begränsningar för handeln med varor och tjänster liksom för betalningar och kapitalrörelser, inbegripet kapitalrörelser i samband med direktinvesteringar.
2. Parterna ska sträva efter att i möjligaste mån undvika tillämpningen av de begränsande åtgärder som avses i punkt 1.
3. De begränsningar som införs eller upprätthålls enligt denna artikel ska vara icke-diskriminerande, tidsbegränsade och inte gå utöver vad som är nödvändigt för att avhjälpa betalningsbalanssituationen eller den externa finansiella situationen. De måste uppfylla villkoren i WTO-avtalen och i tillämpliga fall vara förenliga med Internationella valutafondens stadga.
4. Om en part upprätthåller eller inför begränsningar, eller ändrar begränsningarna, ska den omedelbart anmäla detta till den andra parten och snarast möjligt redovisa en tidsplan för deras upphävande.
5. Samråd inom EPA-kommittén ska hållas snarast. Vid dessa samråd ska betalningsbalansen för den eller de berörda parterna bedömas liksom de begränsningar som införts eller upprätthållits med stöd av denna artikel, varvid bland annat följande faktorer ska beaktas:
 - a) Betalningsbalansproblemens eller de externa finansiella svårigheternas art och omfattning.
 - b) Den externa ekonomiska situationen och handelssituationen.
 - c) Alternativa avhjälpande åtgärder som kan stå till buds.
6. Vid samråden ska det undersökas om begränsningarna överensstämmer med punkterna 3 och 4 i denna artikel. Alla uppgifter av statistisk natur och andra faktauppgifter från Internationella valutafonden som gäller valutor, valutareserver och betalningsbalans ska godtas, och slutsatserna ska grundas på Internationella valutafondens bedömning av betalningsbalanssituationen och den externa finansiella situationen för den berörda parten.

Artikel 90

Skatter

1. Inget i det här avtalet eller i ordningar som antagits inom ramen för det här avtalet ska tolkas så att det hindrar parterna från att vid tillämpning av relevanta bestämmelser i sin skattelagstiftning skilja mellan skattebetalare med skilda omständigheter, särskilt vad gäller bosättningsort eller den ort där deras kapital är investerat.
2. Inget i det här avtalet eller i ordningar som antagits inom ramen för det här avtalet ska tolkas så att det hindrar antagande eller verkställande av åtgärder som syftar till att förhindra skatteundandragande eller skatteflykt i enlighet med bestämmelser i dubbelbeskattningsavtal, eller enligt andra arrangemang på skatteområdet eller i nationell skattelagstiftning.

3. Inget i det här avtalet ska påverka parternas rättigheter och skyldigheter enligt skattekonventioner. Vid bristande överensstämmelse mellan detta avtal och en skattekonvention, gäller konventionens bestämmelser.

DEL VI

INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER

Artikel 91

Gemensamma organ inom ramen för avtalet om ekonomiskt partnerskap

En institutionell ram har upprättats för övervakning och genomförande av avtalet om ekonomiskt partnerskap mellan Västafrikaparten och EU-parten, vilken omfattar följande organ:

- a) Gemensamma EPA-rådet Västafrika-Europeiska unionen
- b) Gemensamma kommittén för genomförandet av avtalet om ekonomiskt partnerskap mellan Västafrika och Europeiska unionen
- c) Gemensamma parlamentariska kommittén Västafrika och Europeiska unionen
- d) Den partssammansatta rådgivande kommittén Västafrika och Europeiska unionen

Artikel 92

Gemensamma EPA-rådet Västafrika-Europeiska unionen

1. Gemensamma EPA-rådet Västafrika-Europeiska unionen, EPA-rådet, ansvarar för att övervaka genomförandet av detta avtal. Rådet ska sammanträda på ministernivå.
2. Utan att det påverkar ministerrådets uppgifter i enlighet med artikel 15 i Cotonouavtalet ska EPA-rådet ansvara för tillämpningen och genomförandet av de institutionella ramarna till det här avtalet och även övervaka att målen uppfylls. EPA-rådet ska även undersöka alla frågor av betydelse som uppkommer inom ramen för det här avtalet och alla andra bilaterala, multilaterala eller internationella frågor av gemensamt intresse som påverkar detta ekonomiska och handelsmässiga partnerskap mellan parterna.
3. EPA-rådet ska också undersöka förslag och rekommendationer från parterna i syfte att revidera detta avtal, i enlighet med förfarandena i artikel 111.
4. EPA-rådet ska sammanträda en gång vartannat år. Det kan också samlas till extra möten om omständigheterna så kräver.

Artikel 93

Sammansättning och arbetsordning

1. EPA-rådet ska bestå av medlemmar av Europeiska unionens råd och ledamöter av Europeiska kommissionen, å ena sidan, och ledamöter i ministerkommittén för övervakning av avtalet om ekonomiskt partnerskap mellan Västafrika och Europeiska unionen och av ordförandena för Ecowas kommission och för Uemoa, å andra sidan.
2. EPA-rådet ska anta sin egen arbetsordning.

3. Ordförandeskapet för EPA-rådet ska växelvis innehas av en företrädare för EU-parten och en företrädare för Västafrikaparten, i enlighet med bestämmelserna i arbetsordningen.
4. EPA-rådet ska regelbundet lägga fram rapporter om tillämpningen av det här avtalet för ministerrådet som inrättades i enlighet med artikel 15 i Cotonouavtalet.
5. Ledamöterna i EPA-rådet kan låta sig företräddas av andra personer, i enlighet med bestämmelserna i arbetsordningen.

Artikel 94

Befogenhet att fatta beslut och beslutsförfaranden

1. För att målen i det här avtalet ska uppnås ska EPA-rådet ha befogenhet att fatta beslut i alla frågor som omfattas av avtalet.
2. De beslut som fattas ska vara bindande för parterna som ska vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att genomföra dem i enlighet med sina egna regler.
3. EPA-rådet kan också utfärda rekommendationer.
4. EPA-rådet ska fatta sina beslut och rekommendationer genom överenskommelse mellan parterna.

Artikel 95

Gemensamma kommittén för genomförandet av avtalet om ekonomiskt partnerskap Västafrika och Europeiska unionen

1. EPA-rådet ska i sitt uppdrag biträdas av gemensamma kommittén för genomförandet av avtalet om ekonomiskt partnerskap mellan Västafrika och Europeiska unionen, EPA-kommittén, som ska bestå av högre tjänstemän eller deras företrädare, vederbörligen utnämnda av parterna. Båda parterna kan till EPA-kommittén lämna in alla frågor som rör tillämpningen av avtalet eller uppfyllandet av dess mål.
2. EPA-rådet ska fastställa och anta EPA-kommitténs arbetsordning. Ordförandeskapet för EPA-kommittén ska växelvis innehas av en företrädare för den ena eller andra parten, under en period av ett (1) år. EPA-kommittén ska lämna en årlig rapport till EPA-rådet.
3. EPA-kommittén ska särskilt ha följande uppgifter:
 - a) Inom handelsområdet:
 - i) Ansvara för genomförandet och den korrekta tillämpningen av bestämmelserna i avtalet och undersöka och rekommendera samarbetsprioriteringar i denna fråga.
 - ii) Övervaka den vidare utvecklingen av bestämmelserna i det här avtalet och bedöma resultaten av dess tillämpning.
 - iii) Vidta åtgärder för att undvika tvister och för att lösa tvister som kan uppstå rörande tolkningen eller tillämpningen av avtalet, i enlighet med bestämmelserna i del IV.
 - iv) Bistå EPA-rådet i dess uppgifter.
 - v) Övervaka utvecklingen av den regionala integrationen och av de ekonomiska relationerna och handelsrelationerna mellan parterna.

- vi) Övervaka och bedöma konsekvenserna av genomförandet av det här avtalet för parternas hållbara utveckling.
 - vii) Diskutera och vidta åtgärder för att främja handel, investeringar och affärsmöjligheter mellan parterna.
 - viii) Diskutera alla frågor som rör detta avtal och alla frågor som skulle kunna påverka att målen uppnås.
- b) Inom utvecklingsområdet:
- i) Biträda EPA-rådet i frågor som rör utvecklingssamarbete som omfattas av detta avtal.
 - ii) Övervaka genomförandet av avtalets bestämmelser om samarbete och att samordna samarbetsåtgärder med donatorer från tredje part.
 - iii) Utfärda rekommendationer om handelsrelaterat samarbete mellan parterna.
 - iv) Regelbundet se över samarbetsprioriteringarna i avtalet och i tillämpliga fall utfärda rekommendationer om hur nya prioriteringar bör integreras.
 - v) Se över och diskutera samarbetsfrågor som rör regional integration och genomförandet av detta avtal.
4. Vid fullgörandet av sina uppgifter får EPA-kommittén
- a) inrätta och övervaka särskilda kommittéer eller organ med uppgift att behandla frågor inom dess behörighetsområde samt avgöra hur dessa kommittéer eller organ ska vara sammansatta, vilka uppgifter de ska ha och hur deras arbetsordning ska se ut,
 - b) behandla alla frågor som omfattas av det här avtalet och vidta lämpliga åtgärder,
 - c) fatta beslut eller utfärda rekommendationer i de fall som föreskrivs i detta avtal, eller när EPA-rådet delegerat en sådan befogenhet till den. I sådana fall ska EPA-kommittén fatta beslut eller utfärda rekommendationer som parterna gemensamt kommit överens om.
5. EPA-kommittén ska sammanträda en gång per år för en övergripande översyn av genomförandet av detta avtal, vid ett datum och med en dagordning som parterna enats om på förhand, omväxlande i vardera regionen. EPA-kommittén får, vid behov, hålla extra möten för att fullgöra de uppgifter som anges i punkt 3 a och 3 b.

Artikel 96

Gemensamma parlamentariska kommittén Västafrika och Europeiska unionen

1. Gemensamma parlamentariska kommittén Västafrika och Europeiska unionen (nedan kallad *den parlamentariska kommittén*) ska utgöra en ram för samråd och dialog mellan ledamöterna i Europaparlamentet och ledamöterna i Ecowas och Uemoa. Parlamentariska kommittén bestämmer själv hur ofta den ska sammanträda. Den ska samarbeta med gemensamma parlamentsförsamlingen som avses i artikel 17 i Cotonouavtalet.

2. Parlamentariska kommittén ska bestå av ledamöter från Europaparlamentet, å ena sidan, och ledamöter från de regionala parlamenten i Västafrika, å andra sidan. Företrädare för parterna får närvara vid parlamentariska kommitténs möten.
3. Parlamentariska kommittén ska anta sin egen arbetsordning och meddela EPA-rådet.
4. Ordförandeskapet för parlamentariska kommittén ska växelvis innehas av en ledamot av Europaparlamentet och av en ledamot av Ecowas och Uemoa, i enlighet med bestämmelserna i arbetsordningen.
5. Parlamentariska kommittén kan begära relevanta uppgifter om genomförandet av det här avtalet från EPA-rådet, som i så fall ska lämna de begärda uppgifterna till kommittén.
6. Parlamentariska kommittén ska underrättas om beslut och rekommendationer i EPA-rådet.
7. Parlamentariska kommittén kan utfärda egna rekommendationer till EPA-rådet och till EPA-kommittén.

Artikel 97

Den partssammansatta rådgivande kommittén Västafrika-Europeiska unionen

1. Den partssammansatta rådgivande kommittén Västafrika-Europeiska unionen (nedan kallad *rådgivande kommittén*) ska bistå EPA-rådet med att främja dialog och samarbete mellan näringslivets och arbetsmarknadens organisationer hos de båda parterna. Dialogen och samarbetet ska omfatta alla ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekter av förbindelserna mellan parterna inom ramen för genomförandet av detta avtal.
2. Medlemmarna i rådgivande kommittén ska utses av EPA-rådet, som ska se till att alla berörda parter företräds.
3. Rådgivande kommittén ska utföra sin verksamhet i samråd med EPA-rådet eller på eget initiativ och utfärda rekommendationer till EPA-rådet. Företrädare för parterna ska närvara vid rådgivande kommitténs möten.
4. Rådgivande kommittén ska anta sin egen arbetsordning i samförstånd med EPA-rådet. Rådgivande kommittén bestämmer själv hur ofta den ska sammanträda.
5. Rådgivande kommittén kan utfärda egna rekommendationer till EPA-rådet och till EPA-kommittén.

Artikel 98

Finansiering av den institutionella ramen

Parterna är överens om att samarbeta när det gäller finansieringen av de organ som avses i artikel 91 enligt bestämmelserna i del III i detta avtal. Finansieringsvillkoren ska beslutas genom dessa organs arbetsordningar i samförstånd med EPA-rådet.

DEL VII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 99

Definition av parterna och fullgörande av skyldigheter

1. De avtalsslutande parterna i det här avtalet är EU-parten och Västafrikaparten.
2. EU-parten omfattar Europeiska unionen och dess medlemsstater eller Europeiska unionen eller dess medlemsstater, inom deras respektive behörighetsområden enligt fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.
3. Västafrikaparten omfattar Västafrikanska staters ekonomiska gemenskap (Ecowas) och Västafrikanska ekonomiska och monetära unionen (Uemoa), och deras medlemsstater inom deras respektive behörighetsområde enligt fördragen om Ecowas och om Uemoa, samt Mauretanien.
4. Parterna ska anta de allmänna eller särskilda bestämmelser som krävs för att de ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtal och se till att målen i avtalet uppnås.

Artikel 100

Kontaktpunkter och utbyte av information

1. När det här avtalet träder i kraft ska parterna utse varsin kontaktpunkt i syfte att underlätta kommunikationen och garantera ett effektivt genomförande av avtalet. Kontaktpunkterna utses utan att detta påverkar det särskilda urvalet av behöriga myndigheter enligt de särskilda bestämmelserna i detta avtal.
2. En parts kontaktpunkt ska på den andra partens begäran ange vilket organ eller vilken tjänsteman som ansvarar för frågor som gäller genomförandet av detta avtal samt lämna det stöd som behövs för att underlätta kommunikationen med den begärande parten.
3. Varje part ska på den andra partens begäran, så långt det enligt lagen är möjligt, genom sina kontaktpunkter lämna upplysningar och omgående svara på frågor från den andra parten om en befintlig eller föreslagen åtgärd eller ett internationellt avtal som kan påverka handeln mellan parterna.

Artikel 101

Öppenhet och insyn

1. Parterna ska se till att alla lagar och andra författningar, förfaranden och allmänt tillämpliga förvaltningsbeslut samt alla internationella åtaganden med anknytning till handelsfrågor som omfattas av detta avtal omedelbart offentliggörs eller görs tillgängliga för allmänheten och den andra parten.
2. Utan att det påverkar bestämmelserna om öppenhet och insyn i detta avtal ska de uppgifter som avses i denna artikel anses ha tillhandahållits när de meddelats genom vederbörlig anmälan till WTO eller när de gjorts tillgängliga på den berörda partens officiella och kostnadsfria allmänt tillgängliga webbplats.

Artikel 102

Sekretess

Inget i det här avtalet ska innebära en skyldighet för någon part att lämna ut konfidentiella uppgifter, vars utlämnande skulle hindra rättstillämpningen eller på annat sätt strida mot det allmännas intresse eller vara till skada för enskilda, offentliga eller privata företags legitima

kommersiella intressen, utom i den mån det är nödvändigt att tillhandahålla dessa uppgifter i samband med ett tvistlösningsförfarande i enlighet med del IV i detta avtal. Om en skiljenämnd som tillsatts enligt artikel 68 anser att det är nödvändigt att lämna ut uppgifterna ska nämnden se till att sekretessen garanteras.

Artikel 103

Regional förmånsbehandling

1. Inget i det här avtalet ska förplikta en part att bevilja en annan part i avtalet en förmånligare behandling än den som tillämpas internt i som ett led i deras respektive regionala integrationsprocess.
2. Om en avtalsslutande västafrikansk stat eller dess ekonomiska gemenskaper beviljar Europeiska unionen eller dess medlemsstater en förmånligare behandling eller några fördelar enligt detta avtal, och vice-versa, ska samtliga avtalsslutande parter omedelbart och förbehållslöst åtnjuta samma behandling eller fördelar.
3. Bestämmelserna i det här avtalet ska inte innebära någon skyldighet för EU-parten eller Västafrikaparten att ömsesidigt enas om eventuella förmånsbehandlingar som kan gälla till följd av att Europeiska unionen eller Ecowas och Mauretania är part i ett regionalt avtal om ekonomisk integration den dag då det här avtalet träder i kraft.

Artikel 104

Europeiska unionens yttersta randområden

1. Med hänsyn till den geografiska närheten mellan Europeiska unionens yttersta randområden och Västafrikaparten och för att stärka de ekonomiska och sociala förbindelserna mellan dessa områden och Västafrikaparten, ska parterna se till att särskilt underlätta samarbetet inom alla områden som omfattas av detta avtal och att främja handel med varor och tjänster, investeringar samt transport- och kommunikationsförbindelser mellan de yttersta randområdena och Västafrikaparten.
2. När helst detta är möjligt ska målen i punkt 1 eftersträvas genom att man uppmuntrar de västafrikanska staterna och de yttersta randområdena att gemensamt delta i nätverk och i Europeiska unionens ramprogram och särskilda åtgärder inom områden som omfattas av detta avtal.
3. EU-parten ska sträva efter att säkra samordning mellan de olika finansieringsinstrumenten inom Europeiska unionens sammanhållnings- och utvecklingspolitik för att främja samarbete mellan Västafrikaparten och Europeiska unionens yttersta randområden inom de områden som omfattas av detta avtal.
4. Ingen bestämmelse i det här avtalet ska hindra EU-parten från att tillämpa befintliga åtgärder som syftar till att förbättra den strukturella, ekonomiska och sociala situationen i de yttersta randområdena i enlighet med artikel 349 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Artikel 105

Förhållande till andra avtal

1. Ingen bestämmelse i det här avtalet ska kunna tolkas som att det hindrar EU-parten eller någon västafrikansk stat från att anta någon åtgärd som anses lämplig rörande detta avtal, i enlighet med relevanta bestämmelser i Cotonouavtalet.

2. Parterna är eniga om att ingen bestämmelse i det här avtalet kräver att de handlar på ett sätt som är oförenligt med deras åtaganden inom ramen för WTO.

Artikel 106

Framtida förhandlingar

1. Parterna är överens om att fortsätta förhandlingarna i syfte att uppnå ett heltäckande regionalt avtal.
2. Utan att det påverkar innehållet i nedanstående teman och utan att föregripa resultatet av dessa förhandlingar, är parterna överens om att inleda diskussioner om
 - a) tjänster,
 - b) immateriella rättigheter och innovation, inbegripet traditionell kunskap och genetiska resurser,
 - c) löpande betalningar och kapitalrörelser,
 - d) skydd av personuppgifter,
 - e) investering,
 - f) konkurrens,
 - g) konsumentskydd,
 - h) hållbar utveckling, och
 - i) offentlig upphandling.
3. För att uppnå det som avses i punkt 1 i denna artikel ska parterna, inom sex (6) månader efter det att det här avtalet har ingåtts, enas om en färdplan med uppgift om tidsplan och villkor för dessa förhandlingar.

Artikel 107

Ratificering och ikraftträdande

1. De avtalsslutande parterna ska ratificera och godkänna detta protokoll i enlighet med sina respektive konstitutionella föreskrifter och förfaranden.
2. Det här avtalet ska träda i kraft första dagen i första månaden efter den dag ratifikationsinstrumenten från Europeiska unionens alla medlemsstater och från minst två tredjedelar av de västafrikanska staterna, liksom godkännandeinstrumentet för det här avtalet från Europeiska unionen har deponerats.
3. Västafrika och Europeiska unionen är eniga om att de i väntan på att det här avtalet ska träda i kraft, genom anmälan helt eller delvis ska tillämpa avtalet provisoriskt. Provisorisk tillämpning ska anmälas till depositarien. Avtalet ska tillämpas provisoriskt i en (1) månad efter det att den sista anmälan om provisorisk tillämpning har mottagits.
4. Om parterna i väntan på att avtalet ska träda i kraft beslutar att tillämpa det provisoriskt, ska alla hänvisningar till när detta avtal träder i kraft antas hänvisa till när denna provisoriska tillämpning får verkan.
5. Trots vad som sägs i punkt 3 får Västafrika och Europeiska unionen, i den mån det är möjligt, vidta åtgärder i syfte att tillämpa hela eller delar av avtalet, före den provisoriska tillämpningen.

Artikel 108

Depositariemyndigheter

Ratificerings- eller godkännandeinstrumenten ska, när det gäller EU-parten och dess medlemsstater, deponeras hos generalsekretariatet för Europeiska unionens råd, och, för de västafrikanska staterna, hos Västafrikanska staters ekonomiska gemenskap. Ecowas kommission och generalsekretariatet för Europeiska unionens råd ska genast informera de avtalsslutande parterna.

Artikel 109

Giltighetstid

1. Detta avtal ska ingås på obestämd tid.
2. Vardera parten får säga upp detta avtal genom skriftlig anmälan till den andra parten.
3. Uppsägningen ska träda i kraft sex (6) månader efter anmälan.

Artikel 110

Territoriell tillämpning

Detta avtal ska tillämpas dels på de territorier där fördraget om upprättandet av Europeiska unionen tillämpas på de villkor som anges i det fördraget, dels på de avtalsslutande västafrikanska staternas territorium. Hänvisningar till *territorium* ska i detta avtal tolkas på detta sätt.

Artikel 111

Bestämmelser om ändringar

1. Parterna är överens om att, om så är möjligt och i enlighet med artikel 92, genomföra en utvärdering eller en ändring av det här avtalet var femte år räknat från då det träder i kraft.
2. Senast tolv (12) månader innan varje femårsperiod löper ut ska parterna underrätta varandra om vilka bestämmelser i avtalet som de begär en översyn av i syfte att åstadkomma en förändring. Tio (10) månader innan den innevarande femårsperioden löper ut ska parterna påbörja förhandlingar för att diskutera eventuella ändringar i avtalet. Denna översyn ska ske mot bakgrund av de erfarenheter parterna har gjort under genomförandet av avtalet.
3. Parterna kan, utan hinder av denna tidsgräns, vid behov överväga att revidera det här avtalet, bland annat om Cotonouavtalet upphör att gälla.
4. Om en part begär en ändring av någon av avtalets bestämmelser, ska den andra parten ha två (2) månader till sitt förfogande för att begära att ändringen utsträcks till andra bestämmelser som har samband med dem som var föremål för den ursprungliga begäran.

Artikel 112

Anslutning av nya medlemsstater till Europeiska unionen

1. EPA-rådet ska underrättas om varje ansökan om medlemskap i Europeiska unionen från ett tredjeland. Under förhandlingarna mellan Europeiska unionen och

kandidatlandet ska EU-parten lämna alla relevanta upplysningar till Västafrikaparten och denna ska i sin tur framföra sina synpunkter till EU-parten så att den till fullo kan beakta dessa. EU-parten ska underrätta Västafrikaparten om alla nya anslutningar till Europeiska unionen.

2. En ny medlemsstat i Europeiska unionen ska, genom en bestämmelse i anslutningsakten, bli avtalsslutande part i detta avtal från och med dagen för EU-anslutningen. Om akten om anslutningen till Europeiska unionen inte innehåller någon bestämmelse om automatisk anslutning av EU-medlemsstaten till detta avtal, ska den berörda medlemsstaten tillträda avtalet genom deponering av en anslutningshandling hos generalsekretariatet för Europeiska unionens råd, som ska överlämna en bestyrkt kopia till Västafrikaparten.
3. Parterna ska undersöka konsekvenserna för detta avtal av att nya medlemsstater ansluter sig till Europeiska unionen. EPA-rådet kan besluta om eventuella nödvändiga anpassnings- eller övergångsåtgärder.

Artikel 113

Giltiga texter

Detta avtal är upprättat i två exemplar på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, italienska, kroatiska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska och ungerska, vilka alla texter är lika giltiga.

Artikel 114

Bilagor

Bilagorna, protokollen och förklaringarna är en integrerad del av det här avtalet.

PARTERNAS UNDERSKRIFT

FÖRTECKNING ÖVER BILAGOR

Bilaga A:	Protokoll om definition av begreppet <i>ursprungsprodukter</i> och om metoder för administrativt samarbete
Bilaga B:	Tullar på produkter med ursprung i Västafrika
Bilaga C:	Tullar på produkter med ursprung i Europeiska unionen
Bilaga D:	Tillägg till kapitel 3 – Tekniska handelshinder samt sanitära och fytosanitära åtgärder
Bilaga E:	Protokoll om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor
Bilaga F:	Protokoll om Utvecklingsprogrammet inom ramen för det ekonomiska partnerskapsavtalet (Papad)